

Mulighetskart for Røst

FOTO: SALT

INNLEDNING

Mulighetskart for Røst

Dette mulighetskartet bygger på et arbeidsverksted gjennomført i Røst 9. juni 2026. Bakgrunnen for arbeidsverkstedet er at Røst er en av Nordlands mest fiskeriavhengige kommuner, samtidig som tilgangen på fisk er dramatisk redusert i løpet av den siste tiårsperioden. Oppdraget er gjennomført for Nordland fylkeskommune, i samarbeid med Menon Economics. Menon Economics har utarbeidet en analyse av utviklingen i demografi, næringsliv og tilgang på råstoff i Røst kommune, se vedlegg 1.

Arbeidsverkstedet ble ledet av SALT og fulgte en planlagt prosess som ledet fram til tre konkrete utviklingsspor. Politikere, næringslivsledere og andre lokale ressurspersoner deltok i verkstedet og bidro med skriftlige innspill, prioriteringsøvelser og felles diskusjoner.

Innholdet i dette mulighetskartet er utformet med utgangspunkt i innspillene fra verkstedet. Anbefalingene for veien videre er utarbeidet av SALT og er tydelig merket som våre anbefalinger.

Kort sammendrag

Røst har sterke fortrinn som fiskerisamfunn, med nærhet til fiskefeltene, levende kulturarv, høy kompetanse i blå næringer, flere fiskebruk og verdensledende kvaliteter knyttet til tørrfiskproduksjon. Lokalsamfunnet beskrives som trygt, samarbeidsorientert og løsningsorientert, med positive folk, samhold og stor evne til å stå i krevende situasjoner. Samtidig er Røst svært sårbar for endringer i fiskeriet, samferdsel, logistikk, boligmangel, befolkningsnedgang og svake rammevilkår for fiskeriavhengige samfunn. De viktigste mulighetene handler om å videreutvikle reiselivsnæringen, etablere et lokalt utviklingsfond, styrke rammevilkårene for fiskeri og legge til rette for mer foredling, nye næringer og bedre utnyttelse av lokale ressurser. For å lykkes må Røst kombinere lokal gjennomføringskraft med mer systematisk politisk påvirkning, tettere samarbeid mellom kommune og næringsliv og bedre tilgang på kapital, kompetanse og samferdsel.

+ Utgangspunkt for utvikling

Røst har sterke stedskvaliteter knyttet til fiskeri, natur, kulturarv og lokalsamfunn. Kommunen har nærhet til fiskefeltene, gode forhold for tørrfiskproduksjon, flere fiskebruk, høy kompetanse i blå næringer og en sterk identitet som fiskerisamfunn. Verdens beste tørrfisk, levende kulturarv, fuglefjell, lys, natur og kort vei til fiskefelt trekkes fram som viktige kvaliteter. Samtidig beskrives Røst som et trygt og oversiktlig samfunn med rimelige boutgifter, positive folk, samhold, samarbeid mellom næring, kommune og samfunn, og et fleksibelt og løsningsorientert næringsliv. Det pekes også på utvikling og investeringer i infrastruktur, reiseliv på vei opp, nytt oppvekstsenter, gode kommunale tjenester og en befolkning som ikke gir opp.

△ Viktigste utfordringer

De viktigste utfordringene i Røst handler om råstofftilgang, fiskeripolitikk, samferdsel, logistikk, boliger, befolkningsutvikling og et ensidig næringsliv. Råstofftilgang framstår som en særlig viktig utfordring, sammen med lave fiskekvoter, dramatisk nedgang i landing av torsk, endringer i tradisjonelt fiskeri og reguleringer som oppleves å ikke treffe Røsts situasjon godt nok. Det pekes også på at kvoter selges ut, at kvoteprisene er høye, og at dette gjør det vanskelig for ungdom å etablere seg i fiskerinæringen.

Samferdsel, logistikk og transport er en annen tydelig prioritert utfordring. Ustabil fergeforbindelse, kansellerte fly og ferger, frakt-kostnader, vanskelig tilgang på flybilletter og generell øysamfunn-problematikk gjør både hverdagsliv, næringsutvikling og rekruttering krevende. Dette henger også sammen med klima, vær og vind, samt behovet for mer forutsigbar transport av både folk og varer.

Flere utfordringer handler om bolyst og samfunnsutvikling. Det pekes på boligmangel, at det er dyrt å bygge nytt, få barn, lite tilbud til ungdom, at ungdom må flytte tidlig for å gå på skole, og at befolkningsnedgangen gjør lokalsamfunnet mer sårbart. Samtidig trekkes kommuneøkonomi, økende myndighetskrav, byråkrati, tilgang på tjenester, få ildsjeler, få offentlige arbeidsplasser og et ensidig næringsliv fram som forhold som begrenser handlingsrommet.

≡ Demografi og næringsutvikling

Menons kunnskapsgrunnlag (vedlegg 1) viser at Røst er en liten og svært fiskeriavhengig kommune med 458 innbyggere. Befolkningen har falt betydelig siden 2000, og befolkningen har blitt eldre. Andelen innbyggere over 65 år har økt, mens andelen under 20 år har falt. Kommunens arbeidsmarked er sterkt lokalt forankret og preget av fiskeri og fiskeindustri. I privat næringsliv utgjør ansatte i sjømatbedrifter om lag sju av ti ansatte, og fiskeri og fiskeindustri sysselsetter en langt større andel av befolkningen enn i Nordland samlet.

Røst har få store arbeidsgivere utenfor fiskeri og offentlig sektor. Fiskeri og foredlingsindustri er den viktigste private arbeidsgiveren, og fiskeindustrien står for en betydelig del av verdiskapingen i kommunen. Samtidig har den samlede sysselsettingen falt siden 2008, og antall fartøy registrert i kommunen er redusert siden 2000. Landingene i Røst har falt kraftig siden toppåret i 2014, særlig som følge av nedgang i torsk. Samlet peker utviklingen på et lokalsamfunn med sterke fiskerimessige fortrinn og høy kompetanse, men også med stor sårbarhet knyttet til råstofftilgang, demografi, samferdsel og behov for omstilling.

◇ Viktigste muligheter

De viktigste mulighetene for Røst handler om reiseliv, bedre rammevilkår for fiskerinæringen, mer lokal foredling, nye marine næringer og tiltak som kan bidra til at ungdom og tilflyttere blir værende. Etablering av et utviklingsfond framstår som en særlig prioritert mulighet. Et lokalt utviklingsfond kan bidra med startkapital, risikokapital og støtte til gründere, fiskeri, nye næringer og lokal omstilling.

Forbedrede rammevilkår for fiskerinæringen er en annen sentral mulighet. Det pekes på behov for ordninger som treffer Røst bedre, mer kvoter til øya, kvotebank, helgefredning, endringer i ferskfiskordningen og mer kunnskapsbaserte reguleringer. Dette henger tett sammen med ønsket om mer råstoff til landindustrien og bedre muligheter for fiskere og fiskeindustri.

Flere muligheter handler om å skape mer verdi av lokale ressurser. Mer foredling lokalt, bedre utnyttelse av restråstoff, produksjon av tare, tang, skjell og andre marine ressurser, samt nye former for akvakultur og råstoffproduksjon kan bidra til økt aktivitet. Reiseliv trekkes også fram som et viktig mulighetsområde, blant annet gjennom opplevelsesbasert turisme, fugleturisme, matopplevelser, lundesafari, dykkesenter, cruiseanløp og markedsføring av det autentiske fiskeværet. I tillegg pekes det på næringshage, serviceutvikling, studentpraksis, forskning på fugl og fisk, boligtiltak og tiltak for å få ungdom tilbake etter endt utdanning.

FOTO: EINAR STAMNES / WIKIMEDIA COMMONS

VIDEREUTVIKLING AV REISELIVSNÆRINGA

Innrette reiselivet mot betalingsvillige målgrupper, samarbeide om salg av opplevelser og legge til rette for nytenkning og flere reiselivstilbud.

FISKEKVOTER FOR FISKERI-AVHENGIGE KOMMUNER

Etablere ordninger med kvotebonus eller avsetning til særlig fiskeriavhengige kommuner.

RAMMEVILKÅR

Arbeide for mer kunnskapsbaserte reguleringer, bedre ordninger for fiskeriavhengige kommuner og mulighet til å fiske på de artene som er tilgjengelige når de er der.

UTVIKLE REISELIVSNÆRINGEN

Regulere og utvikle reiselivet gjennom dialog, aktivitetstilbud, guiding, salg og butikk.

ØKT FOREDLING AV SJØMAT

Utvikle nye produkter og mer lokal bearbeiding av råstoff, blant annet kaviar, seilaks, filet og andre sjømatprodukter.

LØSNING PÅ BOLIGMANGEL

Etablere attraktive boliger for tilflyttere og utnytte dagens boliger bedre.

FORSKNINGSLAB FOR FUGL OG FISK

Utnytte Røsts geografiske fortrinn som grunnlag for forskning på fugl, fisk og folk.

LUKKET OPPDRETT

Utvikle oppdrett av fisk i lukkede anlegg på land eller til havs.

RØSTFOND

Et lokalt utviklingsfond med statlig påfyll som kan rekruttere ungdom inn i fiskerinæringen og være katalysator for lokal næringsutvikling.

- Det ble jobbet med 9 ulike utviklingsspor på arbeidsverkstedet.
- 3 av disse ble prioritert for videre arbeid

PRIORITERTE UTVIKLINGSSPOR

● Videreutvikling av reiselivsnæringa

Dette utviklingssporet handler om å utvikle reiselivsnæringen på Røst på en måte som gir lokal verdiskaping, arbeidsplasser og positive ringvirkninger for lokalsamfunnet. Reiselivet kan bidra til å gjøre Røst mer synlig, skape aktivitet, styrke bolyst og gi impulser utenfra. Samtidig er det viktig at utviklingen skjer i kontrollerte former, slik at den bygger opp under lokalbefolkningens behov og ikke skaper for stort press på natur, boliger eller infrastruktur.

Mulige resultater av utviklingssporet er flere arbeidsplasser, mer aktivitet gjennom året, fornøyde gjester som anbefaler Røst videre, økt omsetning lokalt og et mer attraktivt lokalsamfunn. Reiselivet kan også bidra til å styrke bosetting og bolyst, dersom utviklingen kobles til lokale tilbud, opplevelser, kulturarv og naturkvaliteter.

De viktigste hindringene handler om samferdsel, infrastruktur, sesongvariasjoner, økonomi, tilgang på folk, overnattingskapasitet og boliger. Ustabil transport, dårlig kapasitet, vær og vind, logistikk og svak korrespondanse mellom fly og båt gjør det krevende å utvikle reiselivet. Det pekes også på risiko for nedslitt natur, negative virkninger for lokalbefolkningen og behov for å styre utviklingen på en måte som ivaretar Røstsamfunnet.

Største hinder:

Samferdsel, transportkapasitet og infrastruktur.

Fra utfordringer til muligheter:

Hvordan kan vi sikre god samferdsel?

Oppsummering av løsninger:

Løsningene handler særlig om bedre koordinering og mer forutsigbar transport. Det pekes på behov for bedre korrespondanse mellom fly og båt, dialog om ruter, fly og ferge, økt frekvens, flere avganger i helgene, flere ferger og fortsatt rabatterte eller gratis billetter. Politisk påvirkning, lobbyvirksomhet og tydelig synliggjøring av utfordringene løftes også fram som viktige grep.

Kort oppsummert:

Utviklingssporet kan gi flere arbeidsplasser, økt aktivitet, bedre bolyst og større lokal verdiskaping, men krever mer forutsigbar samferdsel, bedre infrastruktur, tydelig lokal styring og et tettere samarbeid mellom kommune, næringsliv og regionale aktører.

PRIORITERTE UTVIKLINGSSPOR

● Videreutvikling av reiselivsnæringa

Våre anbefalinger for veien videre

Utvikle Røst og Værøy som et felles reisemål ytterst i Lofoten
Røst bør utvikle reiselivet i tett samarbeid med Værøy. Øyene er hverandres nærmeste naboer, er bundet sammen gjennom dagens fergeruter og har ulike kvaliteter som kan utfylle hverandre. Sammen kan de tilby en mer helhetlig og attraktiv reiseopplevelse enn hver for seg, med kombinasjoner av fugleliv, fiskerihistorie, natur, lokal mat, kulturarv, stillhet og levende øysamfunn.

Be om bistand fra Destination Lofoten og koble arbeidet til resten av Lofoten
Røst og Værøy kan sammen be Destination Lofoten om bistand til produktutvikling, markedskunnskap, besøksforvaltning og kontakt med relevante turoperatører. Det bør også vurderes hvordan øyene kan utnytte nærheten til det etablerte reiselivet i resten av Lofoten bedre. Røst og Værøy kan tilby noe annet enn de mest besøkte delene av Lofoten, og bør posisjoneres som et supplement for gjester som ønsker mer særpregede, rolige og lokalt forankrede opplevelser.

Test pakketerte reiser med utgangspunkt i dagens transportsystem
Parallelt med arbeid for et bedre transporttilbud anbefaler vi at Røst og Værøy utvikle pakker som tar utgangspunkt i dagens ferge-, fly- og helikoptertilbud. Det kan være rundreiser via Bodø, Moskenes, Værøy og Røst, helgeturer, bilfrie reiser, guidede øyhoppingsturer eller tematiske pakker knyttet til fugl, fisk, mat, kulturhistorie og kystliv. Nasjonale og internasjonale turoperatører kan inviteres til å teste slike konsepter sammen med lokale aktører, slik at tilbudene kan målrettes til aktuelle kundegrupper.

PRIORITERTE UTVIKLINGSSPOR

☉ Røstfond

Dette utviklingssporet handler om å etablere et lokalt utviklingsfond som kan gi kapital til virksomheter, gründere, unge etablerere og nye næringer på Røst. Fondet kan bidra med startkapital, risikokapital og investeringer som ellers er vanskelig å få på plass i et lite øysamfunn. Det kan også bidra til å sikre lokalt eierskap, stimulere til omstilling og gjøre det lettere å realisere nye prosjekter.

Mulige resultater av utviklingssporet er flere nyetableringer, raskere omstilling, økt tilgang på kapital, flere unge som etablerer seg, nye næringer og større lokal utviklingskraft. Fondet kan også brukes som virkemiddel for å investere i fiskekvoter, nye virksomheter eller tiltak som styrker næringslivet og lokalsamfunnet over tid.

De viktigste hindringene handler om tilgang på kapital, tillit, integritet, innretning, eierskap og forvaltning. Det pekes på behov for å få inn kapital til fondet, avklare strategi, rollefordeling og forventninger, og sikre at fondet investerer på en måte som gir legitimitet lokalt. Samtidig kan det oppstå skepsis til hvem som får støtte, hva fondet skal støtte, og om Røst er stort nok til å ha et eget fond.

Største hinder:

Tilgang på kapital og en tydelig modell for eierskap, forvaltning og bruk av fondet.

Fra utfordringer til muligheter:

Hvordan kan vi få tilgang på kapital?

Oppsummering av løsninger:

Løsningene handler om å kommunisere Røsts komparative fortrinn tydeligere, få politikere til å se potensialet på Røst, og sikre grunnkapital fra fylke, stat, private investorer og lokale aktører. Det pekes også på samarbeid med kapitalaktører, sparebanker, regionale og nasjonale aktører, fylkesmidler, EU-fond, privat kapital fra Røstpatrioter og muligheten for at fondet kan investere i fiskekvoter eller virksomheter som gir avkastning.

Kort oppsummert:

Røstfondet kan gi kapital, omstillingsevne og større lokal handlekraft, men krever tydelig formål, god forvaltning, lokal tillit og en realistisk modell for hvordan kapital skal hentes inn og brukes.

PRIORITERTE UTVIKLINGSSPOR

● Røstfond

Våre anbefalinger for veien videre

Vi anbefaler at arbeidet med Røst-fondet inngår i omstillingsprogrammet «Vekst i havet».

Lag et kort notat som begrunner behovet for et fond.

Beskriv hvordan nedgangen i torsk påvirker Røst, og bruk Andøy-fondet som inspirasjon for hvordan et statlig omstillingsgrep kan utformes. Notatet bør vise hvorfor dette handler om arbeidsplasser, bosetting og omstilling i et særlig fiskeriavhengig samfunn.

Avklar om fondet bør være lokalt eller regionalt.

Vurder om Røst bør gå videre alene, eller om fondsideen bør utvikles sammen med andre kommuner i samme situasjon, som Værøy, Flakstad og Moskenes. Et bredere geografisk nedslagsfelt kan gi større politisk tyngde og gjøre det lettere å få støtte fra stat, fylke og private aktører.

Utrede en enkel fondsmodell.

Avklar formål, målgruppe, kapitalbehov, eierskap og forvaltning. Vurder også om fondet bør være et rent omstillingsfond med offentlige midler, eller et bredere Lofot-fond med privat kapital og investeringer i både oppstartsselskaper og etablerte bedrifter.

PRIORITERTE UTVIKLINGSSPOR

● Rammevilkår

Dette utviklingssporet handler om å påvirke rammevilkårene for fiskeriavhengige kommuner, slik at Røst får ordninger som bedre tref-fer kommunens situasjon. Det handler særlig om mulighet til å fiske på artene som er tilgjengelige når de er der, mer kunnskapsbaserte reguleringer, rettferdig fordeling av ressurser og bedre virkemidler for kommuner som er sterkt avhengige av fiskeri og fiskeindustri.

Mulige resultater av utviklingssporet er mer råstoff til landindustrien, bedre inntjening for fiskerne, økt aktivitet gjennom året, flere helårs-arbeidsplasser, mer forutsigbarhet, økt tilflytting, bedre kommune-økonomi og positive ringvirkninger i hele lokalsamfunnet. Bedre rammevilkår kan også gi større trygghet for både fiskere, industri og lokalsamfunn.

De viktigste hindringene handler om reguleringer i fiskeriet, manglen-de kunnskap i flere ledd, byråkrati, fordelingspolitikk, sterke motkref-ter og at Røst ikke alltid blir hørt. Det pekes også på uenighet internt om hva som er problemet og hvilke løsninger som trengs, samt at det er krevende å drive langsiktig lobbyvirksomhet når lokale aktører allerede har begrenset tid og kapasitet.

Største hinder:

Reguleringer, manglende gjennomslag hos myndighetene og behovet for å bli forstått som fiskeriavhengig øysamfunn.

Fra utfordringer til muligheter:

Hvordan kan vi påvirke myndighetene til å forstå Røst når det gjelder behov for løsninger og virkemidler innen fiskeri?

Oppsummering av løsninger:

Løsningene handler om mer rettferdig fordeling av ressursene, politisk påvirkning, lobbyvirksomhet, å invitere myndigheter til Røst, jobbe gjennom organisasjoner, politikk og lokale lag, samt framstå som en samlet og enig kommune og næring. Det pekes også på behov for faktabaserte rapporter, kunnskapsdeling, fiske-rirettleder som kan tale Røsts sak og et nasjonalt utvalg som arbei-der med en langsiktig plan for fiskeri.

Kort oppsummert:

Utviklingssporet er avgjørende for Røsts framtid som fiskerisam-funn. Det kan bidra til mer råstoff, større forutsigbarhet, flere arbeidsplasser og bedre lokal økonomi, men krever langsiktig politisk påvirkning, tydelig dokumentasjon og samordnet innsats fra kommune, næring og regionale aktører.

PRIORITERTE UTVIKLINGSSPOR

● **Rammevilkår**

Våre anbefalinger for veien videre

Vi anbefaler at dette arbeidet ledes av politisk ledelse i kommunen.

Løft arbeidet fra Røst til et felles Lofot-spor.

Røst bør ikke stå alene i arbeidet for bedre rammevilkår. Kommunen bør ta initiativ til et samarbeid med Værøy, Flakstad og Moskenes og kanskje også Vestvågøy og Vågan, og gjerne forankre arbeidet gjennom Lofotrådet. De fire kommunene ytterst i Lofoten står i en liknende situasjon med sterk fiskeriavhengighet, redusert råstofftilgang, sårbar landindustri og små lokalsamfunn som påvirkes direkte av nasjonal fiskeripolitikk. Et felles budskap fra flere Lofot-kommuner vil ha større politisk tyngde enn et enkeltutspill fra Røst alene.

Samle kommunene om få og konkrete fiskeripolitiske krav.

Arbeidet bør spisses mot noen få forslag som kan gi direkte effekt for lokalsamfunnene. Dette kan for eksempel handle om ordninger som styrker råstofftilgangen til landindustrien, bedre tilpasning av reguleringer til små fiskeriavhengige samfunn, og virkemidler som gjør det lettere å opprettholde helårsaktivitet, rekruttering og

lokal foredling. Ett mulig spor er å utrede en form for tørrfiskbonus eller annen ordning som gir sterkere insentiv til levering og bearbeiding av råstoff i områder der tørrfiskproduksjon har særlig betydning for arbeidsplasser, verdiskaping og bosetting.

Lag et kort felles posisjonsnotat med fakta, lokale eksempler og forslag til tiltak.

Røst bør bidra til å utarbeide et kort og tydelig posisjonsnotat sammen med de andre Lofot-kommunene. Notatet bør dokumentere utviklingen i råstofftilgang, betydningen av landindustrien, konsekvensene for arbeidsplasser og bosetting, og konkrete forslag til virkemidler som bør testes eller utredes videre. Det bør brukes aktivt i møter med Nordland fylkeskommune, Fiskeridirektoratet, Nærings- og fiskeridepartementet, stortingsrepresentanter og relevante fiskeriorganisasjoner. Målet bør være å gjøre Røst og de andre Lofot-kommunene til et tydelig eksempel på hvorfor fiskeripolitikken må ta større hensyn til særlig fiskeriavhengige kystsamfunn.

Menon
Economics

Kunnskapsgrunnlag om fiskeriavhengighet i Røst kommune

Forord

På oppdrag for Nordland fylkeskommune har Menon Economics i samarbeid med SALT utført en mulighetsstudie for fiskeriavhengige samfunn i Nordland. Menon har utarbeidet denne rapporten om kystsamfunn og fiskeri i Røst kommune. Rapporten utgjør kunnskapsgrunnlag til vurderinger av behov for og muligheter til omstilling i lokale arbeidsverksted med kommunene. Rapporten omhandler generelle trekk ved kommunen, næringsliv og arbeidsmarked, fiskeriavhengighet og fremtidsutvikling ved ulike scenarier.

Ansvarlig for prosjektet har vært Oddbjørn Grønvik. Mikael Storhaug Amari har vært prosjektmedarbeider. Øyvind Vennerød har vært kvalitetssikrer.

Menon Economics er et forskningsbasert analyse- og rådgivningsselskap i skjæringspunktet mellom foretaksøkonomi, samfunnsøkonomi og næringspolitikk. Vi tilbyr analyse- og rådgivningstjenester til bedrifter, organisasjoner, kommuner, fylker og departementer. Vårt hovedfokus ligger på empiriske analyser av økonomisk politikk, og våre medarbeidere har økonomisk kompetanse på et høyt vitenskapelig nivå. Vi takker Nordland fylkeskommune for et godt samarbeid med utvikling av kunnskapsgrunnlaget.

Juni 2026

Oddbjørn Grønvik
Senior Manager
Prosjektansvarlig
Menon Economics

Demografi og kommuneøkonomi

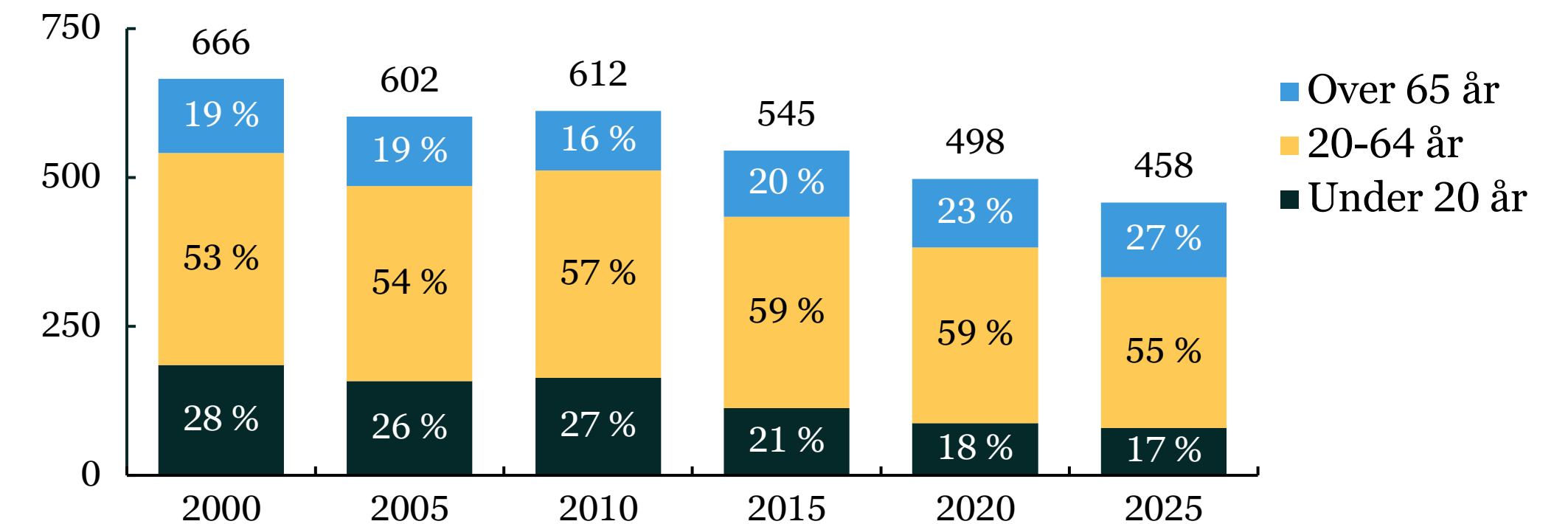

Foto: iStock - Nobi_Prizue

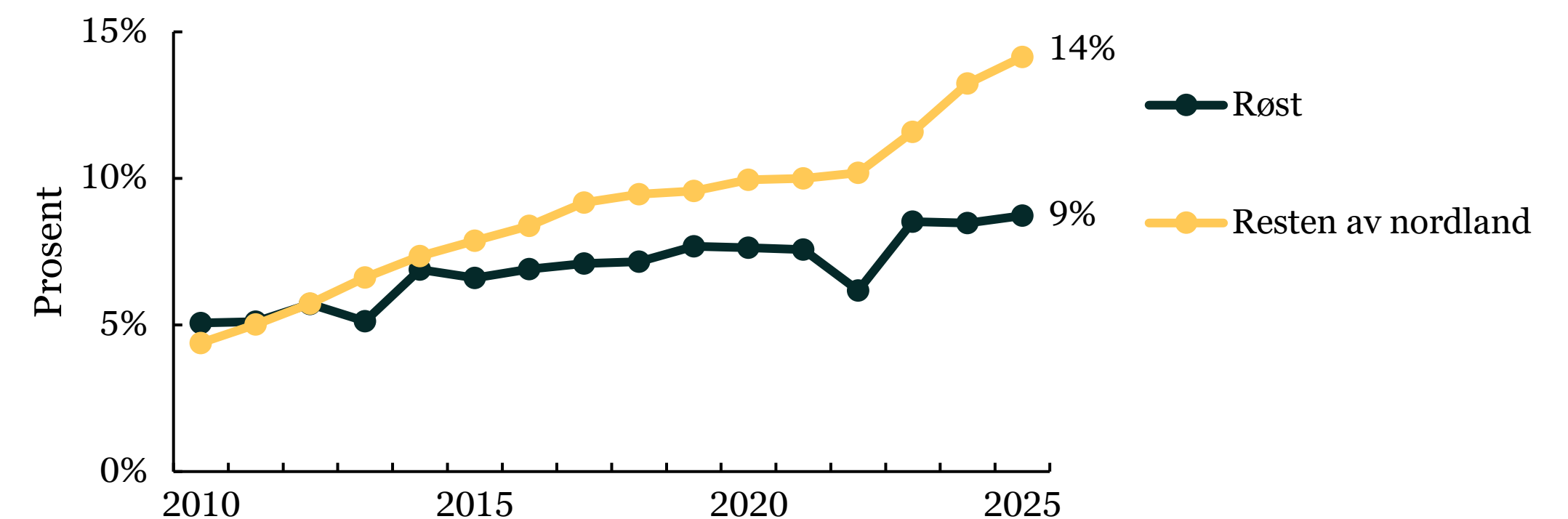
Demografi i Røst kommune – Endring i alderssammensetning og synkende antall innbyggere

- Først vil vi se på den demografiske utviklingen i Røst kommune, som et bakteppe for diskusjonen om næringsliv i rapporten og arbeidsverkstedet. Hvordan befolkningen er satt sammen i alder, vekst og opprinnelse gir et viktig grunnlag for senere diskusjon.
- Befolkningen i Røst kommune har falt mye mellom 2000 og 2025, og kommunen har i dag 458 innbyggere.** Befolkningen var stabil mellom 2005 og 2010, men har falt mye siden det.
- Alderssammensetningen i Røst kommune har endret seg betydelig siden 2000, og det blir flere eldre.** Andelen innbyggere over 65 år har økt fra 19 til 27 prosent, mens andelen under 20 år har falt fra 28 til 17 prosent. Den samme aldringstrenden gjelder for Nordland samlet, der andelen over 65 år har økt noe saktere fra 16 til 23 prosent, mens andelen under 20 år har falt fra 26 til 21 prosent.
- Innvandrerandelen i Røst kommune har økt fra 5 til 9 prosent siden 2010, med jevn vekst hele perioden.** Andelen ligger noe under gjennomsnittet for resten av Nordland, som i dag har et gjennomsnitt på 14 prosent.

Aldersfordeling i Røst kommune. Kilde: SSB tabell 07459

Andel innvandrere (utenlandsfødte med to utenlandsfødte foreldre) i befolkningen. Kilde: SSB tabell 09817

Kort om kommunens økonomi

- På denne siden oppsummerer vi den økonomiske situasjonen i kommunen, som en indikasjon på hvor robust kommunen er gjennom en eventuell omstilling. Dersom skatteinntektene faller, må kommunen likevel opprettholde tjenestenivået. Kommunens økonomiske situasjon er avgjørende for handlingsrommet i omstillingsperioden. Stram økonomi og høy gjeld gjør kommunen sårbar for inntektsfall, og kutt i tjenester kan utløse fraflytting som forsterker problemene.
- **Kommunale tilskudd til Røst kommune ligger på nivå med sammenligningsgruppene, men godt over snittet i Nordland.** I 2025 mottok kommunen 118 000 kroner i rammetilskudd per innbygger, noe som er om lag på nivå med sammenligningskommunene i samme kostragruppe, men godt over gjennomsnittet for resten av Nordland som snitt mottok 62 000 per innbygger.
- **Driftsresultat som andel av driftsutgifter har vært null eller positivt alle årene mellom 2015-2025, med unntak av 2024.** I likhet med gjennomsnittet for resten av Nordland har kommunen svake driftsresultatet i 2023 og 2024.
- Andelen sysselsatte i alderen 15–74 år har vært relativt stabil, litt over 70 prosent, de siste 21 årene. I perioden 2005–2025 har andelen ligget mellom 68 og 76 prosent. Dette er over resten av Nordland, hvor sysselsettingsandelen var 67,7 prosent i 2025.

Sentralitetsklasse

6

SSBs rangering fra 1-6 av kommuner basert på nærhet til arbeidsplasser og servicefunksjoner.

Laveste sentralitet

Kostragruppe¹

16

Folkemengde: 458

Bundne kostnader: Middels

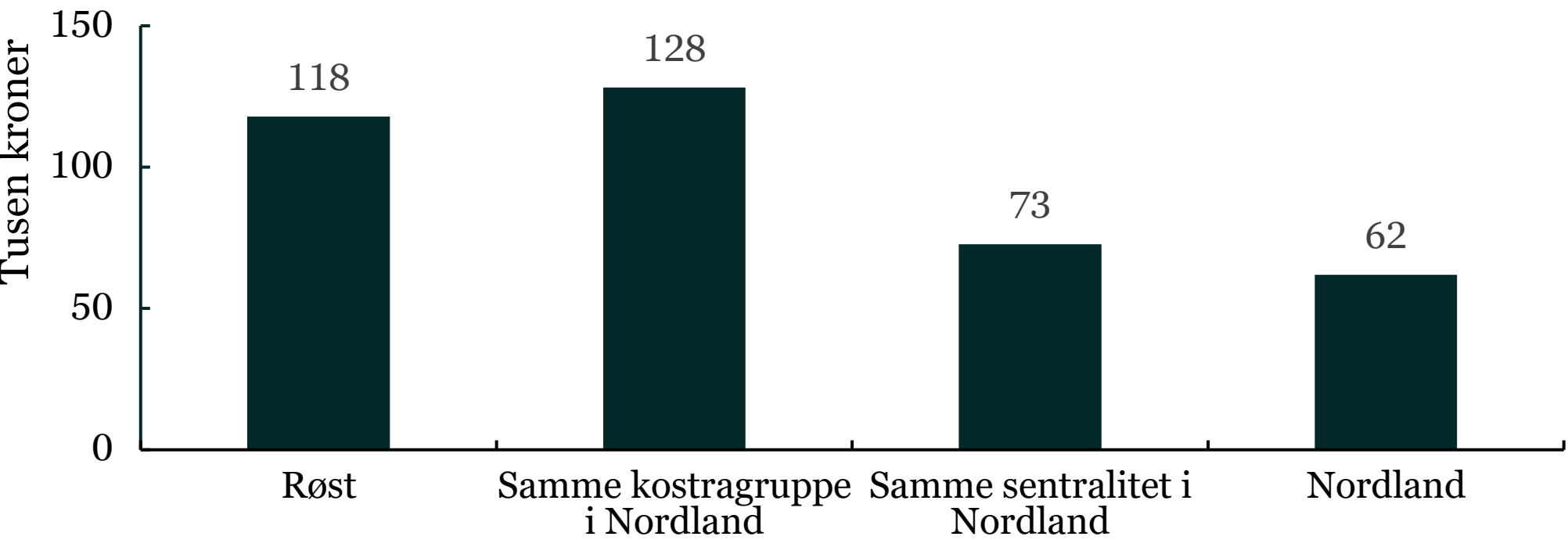
KFI: Lave, middels eller høye

Areal

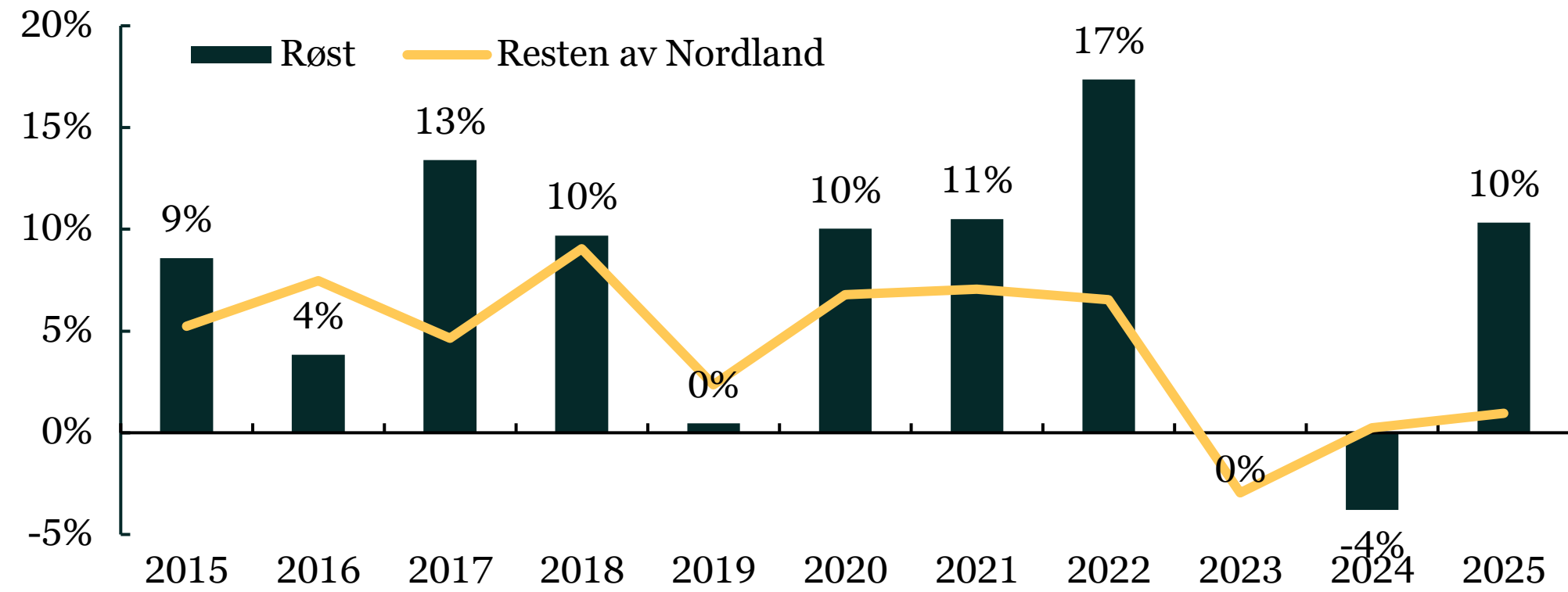
10 km²

48 innbyggere per km²

Rammetilskudd per innbygger sammenlignet med andre grupper i 2025. Kilde: SSB Tabell: 12137

Netto driftsresultat som andel av netto driftsutgifter. Kilde: SSB Tabell: 12137

¹ For å gjøre det lettere å sammenligne KOSTRA-data på tvers av kommuner har Statistisk sentralbyrå (SSB) satt sammen kommunene i grupper basert på folkemengde og økonomiske rammebetingelser.

Arbeidsmarked - Lokalt og fiskeridrevet

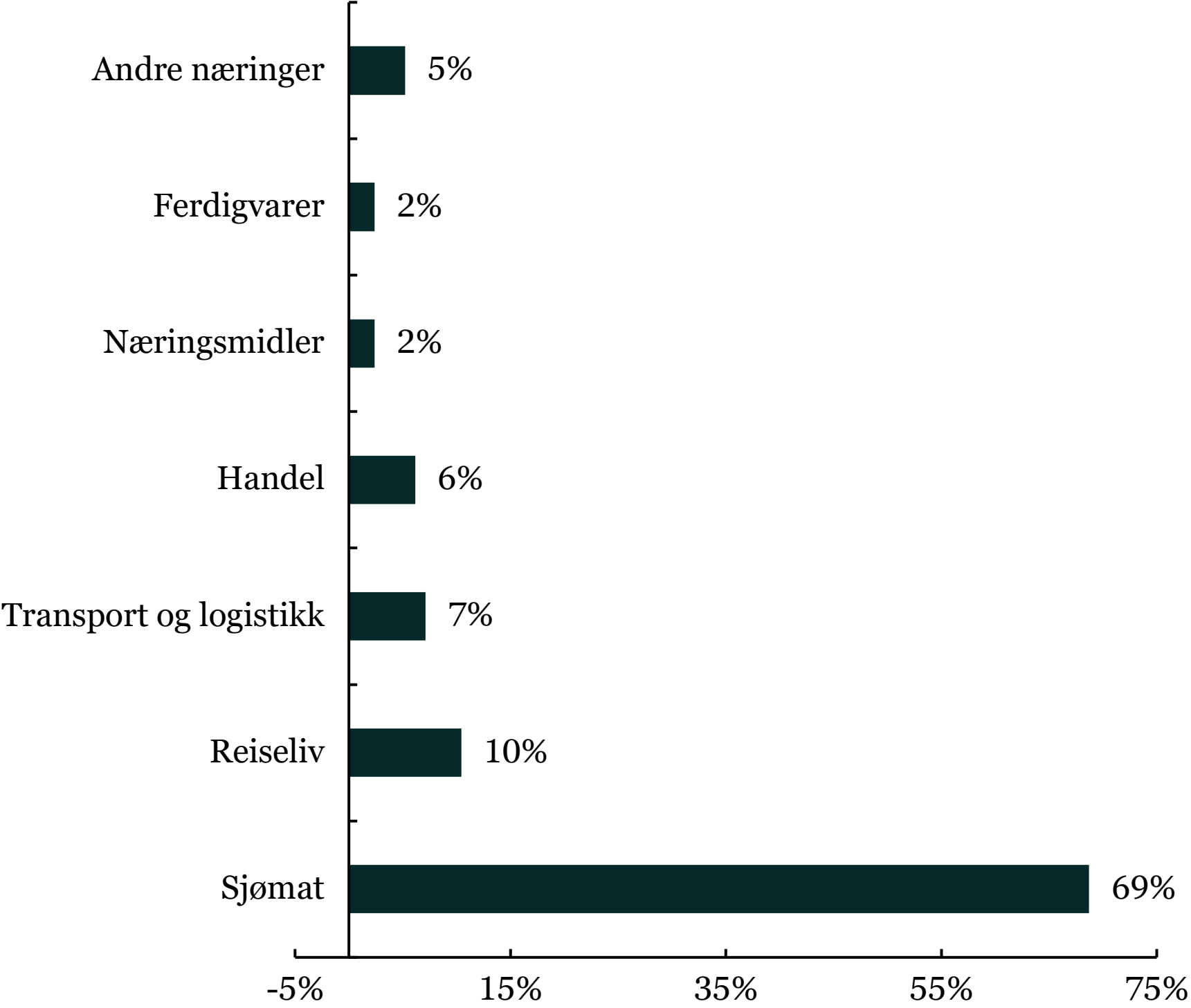

Foto: iStock - TCmake_photo

Sysselsetting i privat næringsliv – Røst er en sjømatkommune

- **I 2025 var 262 personer sysselsatt i Røst kommune, hvorav to tredeler jobber i privat sektor.** Siden sammensetningen av offentlig sektor samsvarer relativt greit med resten av Nordland, fokuserer vi på den private i denne gjennomgangen.
- I Menons regnskapsdatabase er norske bedrifter gruppert i næringspopulasjoner. Ved hjelp av dette kan vi si noe om hvor avgjørende de enkelte næringene er for kommunen.
- **Ansatte i sjømatbedrifter utgjør sju av ti av alle ansatte i privat næringsliv i Røst kommune.** Det øvrige næringslivet har en sammensetning som er typisk for regionen, med bygg, transport, handel og andre tjenester.
- **Fiskeri og fiskeindustri er de to store sjømatnæringene og sysselsetter de fleste som jobber med sjømat.** Vi kommer tilbake til fiskeri og fiskeindustri med en mer detaljert gjennomgang senere i rapporten. Hovedformålet med denne oversikten er imidlertid å belyse det øvrige næringslivet i kommunen, og hvordan dette utfyller og henger sammen med sjømatnæringen.

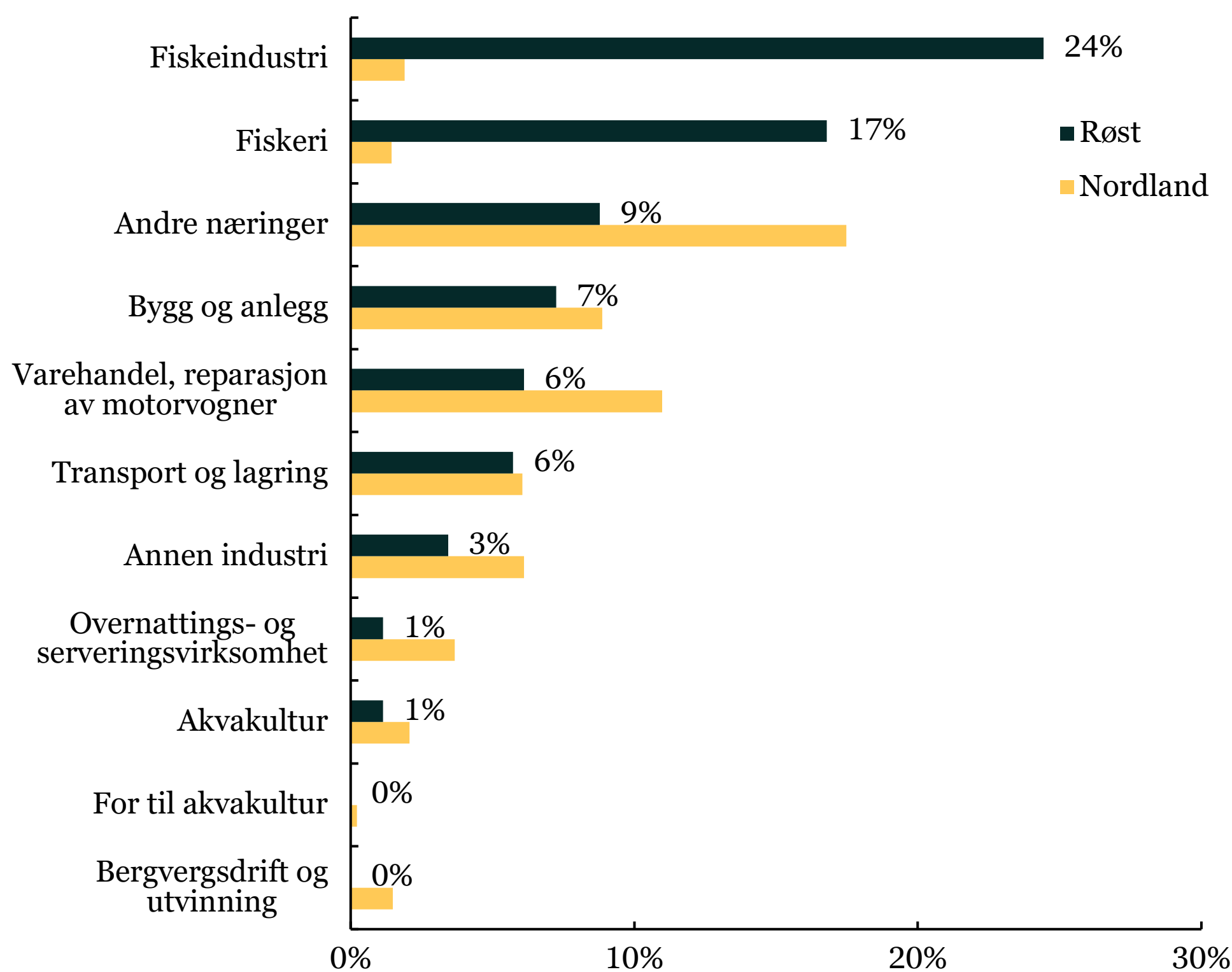
Andel av ansatte per næring i privat sektor i 2024. *Kilde: Menons regnskapsdatabase*

Sysselsetting etter sektor

- På denne siden deler vi sjømatnæringen inn i undergrupper og inkluderer offentlig ansatte for å tydeliggjøre næringens samlede rolle i kommunens arbeidsmarked.
- **Næringsstrukturen i Røst kommune skiller seg fra resten av Nordland ved at fiskeri og fiskeindustri er langt mer dominerende, med en sysselsettingsandel på omtrent 40 prosent, mot 3 prosent i fylket totalt.** Fiskeri og fiskeindustri sysselsetter omtrent like store andeler.
- Flere andre fiskeriavhengige kommuner i Nordland har utviklet en betydelig overnattings- og serveringsvirksomhet, men dette er i liten grad tilfellet i Røst kommune.
- **Offentlig administrasjon, undervisning og helsesektoren sysselsetter 25 prosent i Røst kommune, mot 40 prosent i Nordland totalt.** Den klart største andelen jobber innenfor helse- og sosialtjenester.

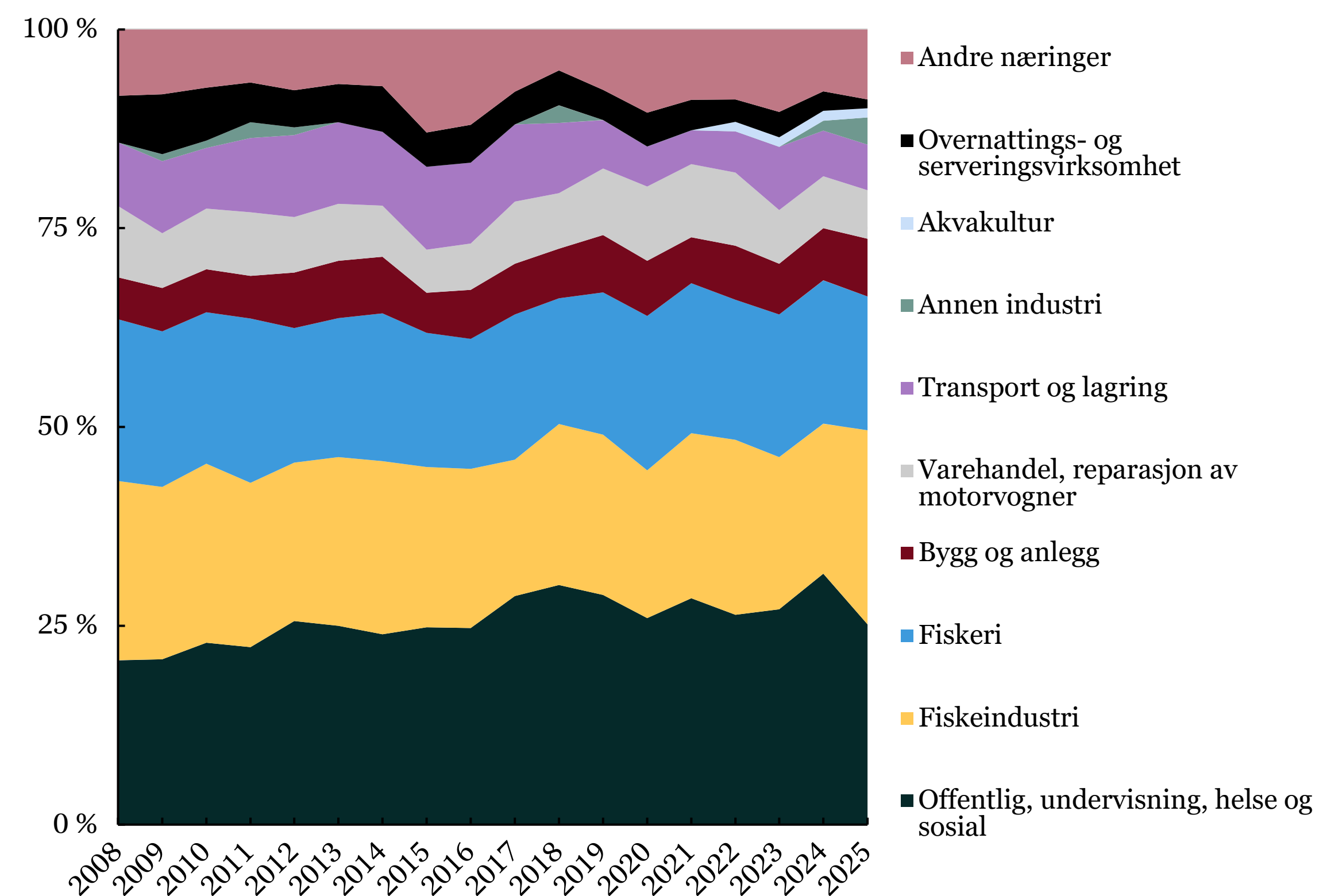
Andel sysselsatte etter bosted i utvalgte næringer i Røst kommune sammenlignet med Nordland for 2025. Kilde: SSB Tabell: 13470

Hvordan næringssammensetningen har utviklet seg over tid

- **Den samlede sysselsettingen i Røst kommune har sunket med 21 prosent fra 2008 til 2025** (fra 330 til 262 personer). Til sammenligning har sysselsettingen i resten av Nordland vokst med 15 prosent i samme periode, noe som indikerer en svakere arbeidsmarkedsutvikling lokalt.
- **Fiskeindustrien har hatt stabil sysselsettingsandel på rundt 20-25 prosent fra 2008 til 2025, mens fiskeriet har gått fra rundt 20 til 17 prosent i samme periode.** Den samlede andelen i fiskeri og fiskeindustri har dermed holdt seg stabilt på rundt 40 prosent over perioden.
- **Blant øvrige næringer har det ikke vært vesentlig utvikling siden 2008.** Disse har utgjort omtrent 40 prosent sysselsettingen i kommunen over perioden.

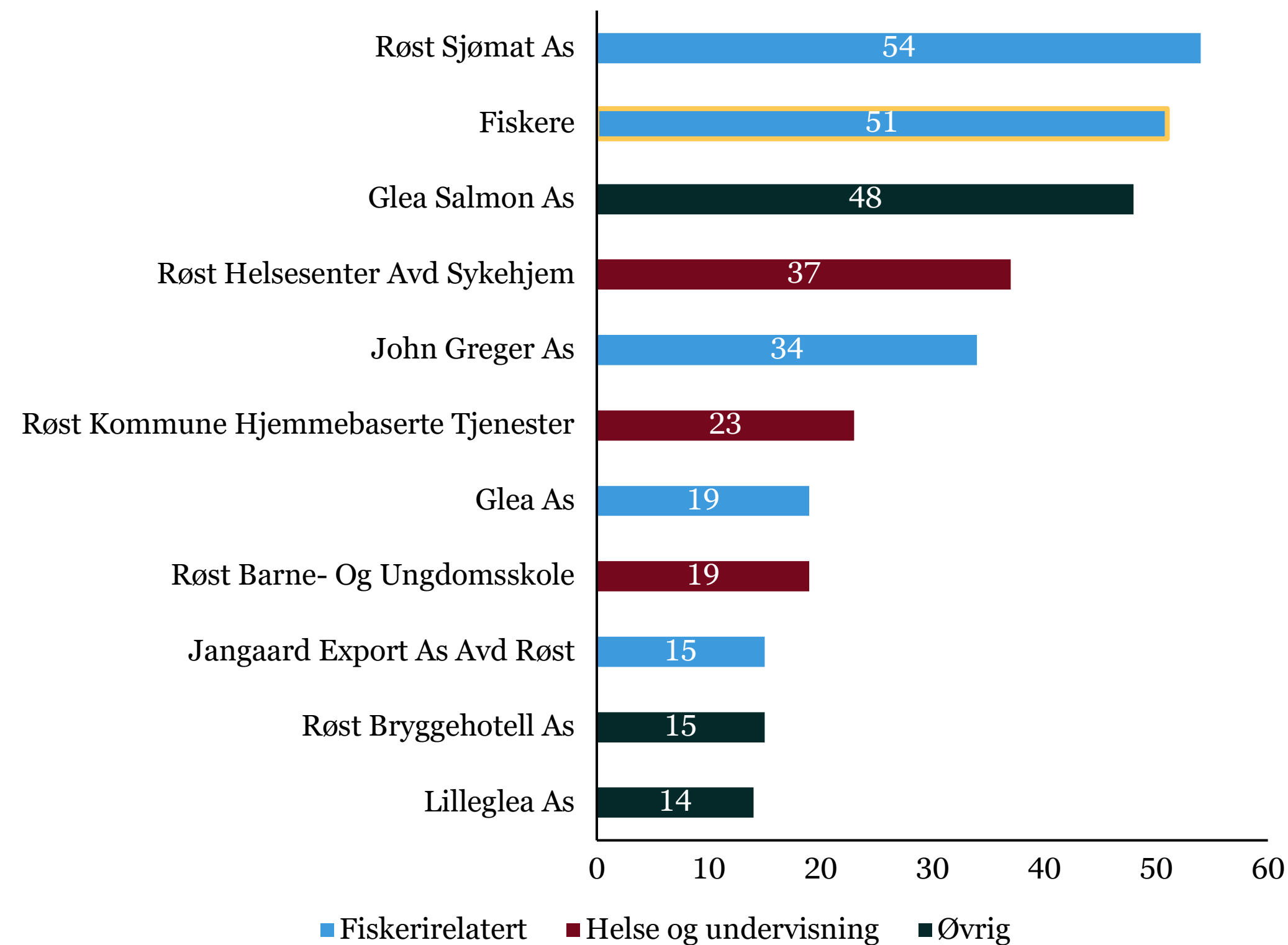
Utvikling i andel sysselsatte per sektor i Røst kommune mellom 2008 og 2025. Kilde: SSB Tabell 13470.

8 av de 11 største arbeidsplassene i kommunen er innenfor fiskeri eller offentlig sektor

- **De elleve største arbeidsgiverne i Røst kommune domineres av sjømat og offentlige tjenester.** Fire av de syv virksomhetene med over 20 sysselsatte er direkte fiskerirelaterte, noe som illustrerer hvor avhengig kommunens største arbeidsplasser er av fiskeriet.
- **Fiskeri og foredlingsindustrien er den viktigste private arbeidsgiveren.** Totalt er 51 fiskere registrert i Fiskerregisteret (tidl. Fiskermanntallet) i Røst kommune, noe som utgjør rundt en av fem sysselsatte. Til sammenligning utgjør fiskere registrert i Fiskerregisteret 1,5 prosent av sysselsatte i Nordland.
- **I Røst kommune finnes det få store arbeidsgivere utenfor fiskeri og offentlig sektor.** Glea Salmon AS som i hovedsak driver med laks er også innen sjømat, men er ikke avhengig av fiskeriet på samme måte som fiskeindustri.
- Det er verdt å merke seg at antall registrerte stillinger i bedriftene i sum er betydelig høyere enn det SSBs sysselsettingstall for samme sektor tilsier. Dette kan indikere at en stor del av stillingene er deltidsbaserte eller sesongbetonte. Begge kildene forteller likevel den samme overordnede historien: **fiskeri og fiskeindustrien er den viktigste arbeidsgiveren i Røst kommune.**
- Tallene for sysselsatte fiskere omfatter både fiskere på blad B (heltidsfiskere) og blad A (deltidsfiskere). Fordi dette er inntektsgivende arbeid for begge typer fiskere, har vi valgt å inkludere begge. I Røst kommune er det rundt 10 registrerte deltidsfiskere i dag.

Oversikt over de største arbeidsplassene i Røst kommune målt i antall unike personer med arbeidsforhold knyttet til virksomheten. *Kilde: Brønnøysundregisteret og Fiskerregisteret*

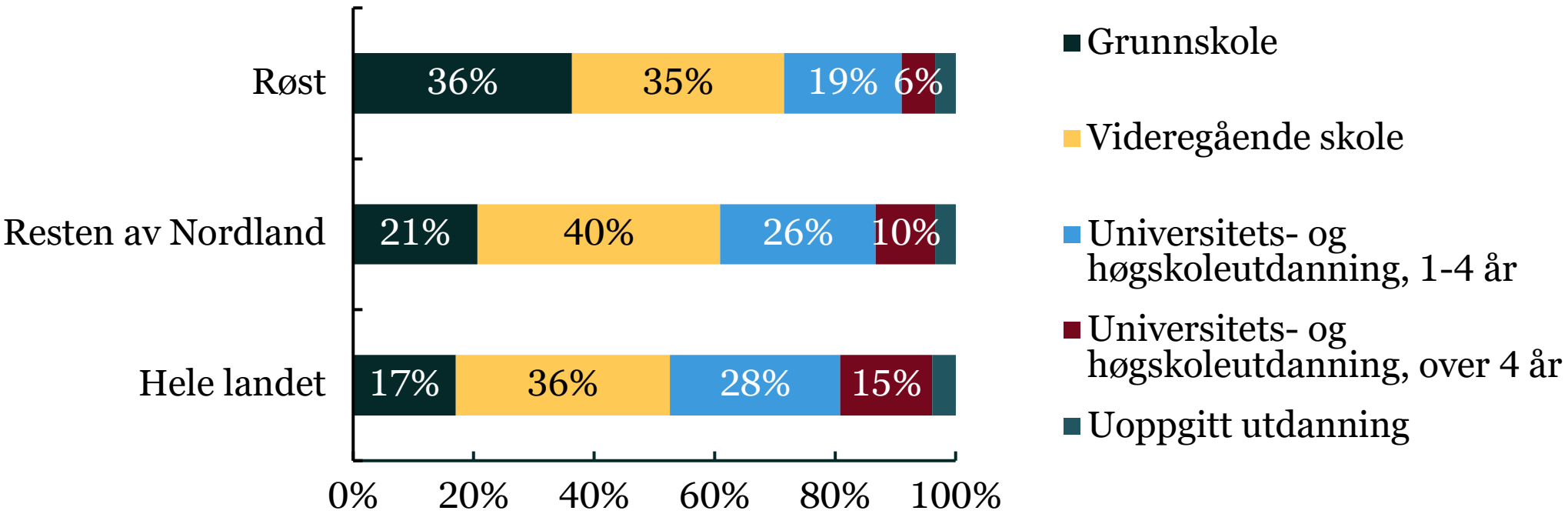

Tallene fra Enhetsregisteret vil i mange tilfeller være høyere enn SSBs sysselsettingstall, fordi de to kildene måler ulike størrelser. Enhetsregisteret teller arbeidsforhold ved virksomheter registrert i kommunen, mens SSBs sysselsettingsstatistikk teller hovedsysselsatte bosatt i kommunen. Avviket skyldes blant annet at én ansatt kan ha arbeidsforhold til flere bedrifter.

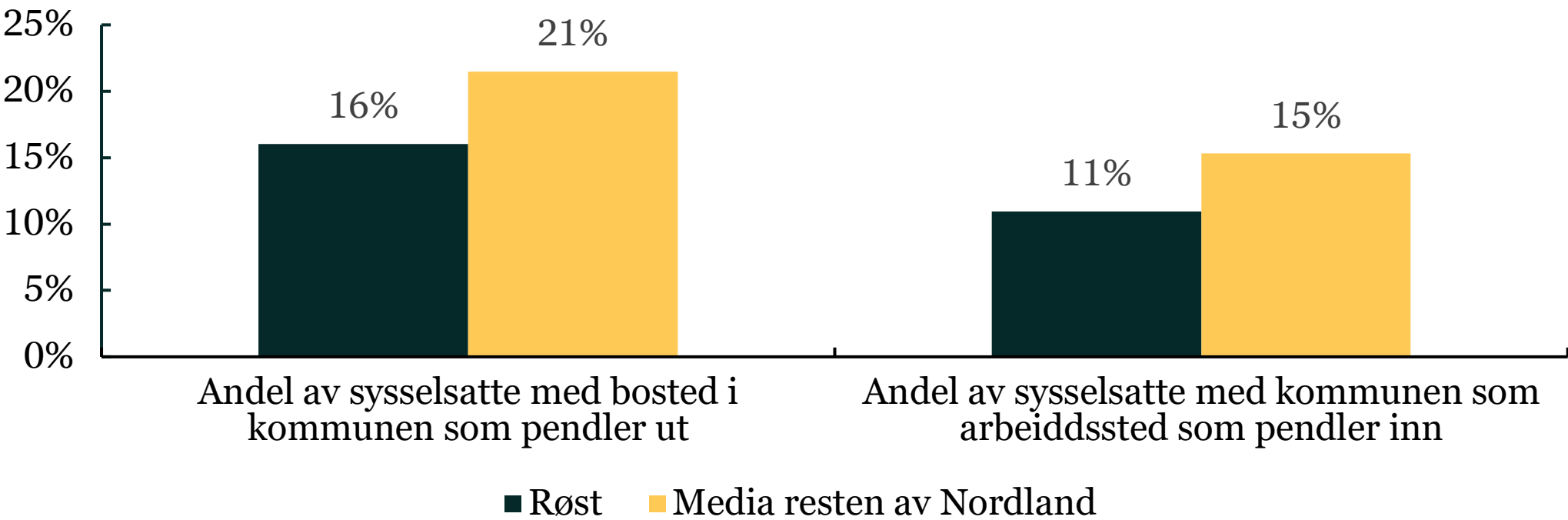
Sammensetning av arbeidsmarkedet

- Næringslivet i Røst kommune er preget av fiskere og fiskeindustri, som typisk sysselsetter personer med kortere utdanning. Dette gjenspeiles i kommunens utdanningsnivå, som ligger under snittet for Nordland.
- Utdanningsnivået blant sysselsatte i Røst er noe lavere enn fylkessnittet.** Av sysselsatte bosatt i kommunen har 19 prosent høyere utdanning av inntil fire års varighet og 6 prosent mer enn fire års høyere utdanning. I resten av Nordland er fordelingen henholdsvis 26 og 10 prosent.
- Inn- og utpendlingen til Røst er lav.** Litt over hver tiende sysselsatte pendler ut av Røst, i hovedsak til Bodø, mens rundt hver tiende sysselsatte i kommunen pendler inn. Samlet indikerer dette at arbeidsmarkedet i Røst kommune i stor grad er lokalt forankret.
- Rundt en av fire innvandrerne i Røst er arbeidsinnvandrere (26,8 prosent), mot 22,6 prosent i Nordland som helhet.** Dette gjenspeiler trolig at fiskeindustrien og andre næringer i kommunen trekker til seg arbeidskraft utenfra. Totalt utgjør innvandrere 11 prosent av de sysselsatte, en del under landssnittet på 19 prosent og marginalt lavere enn Nordland-snittet på 13,5 prosent.

Andel av sysselsatte fordelt etter utdanningsnivå i Røst kommune, sammenlignet med resten av Nordland og hele landet. Kilde: SSB Tabell 11615

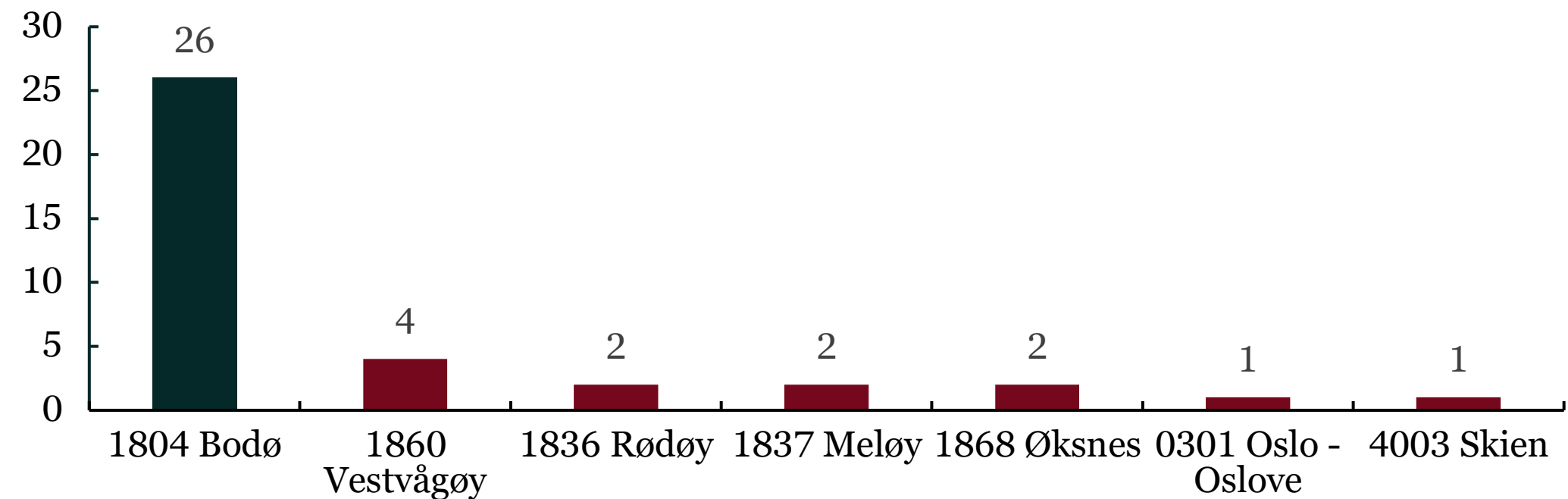
Sammenligning av pendling ut og inn av kommunen. Kilde: SSB tabell 11616

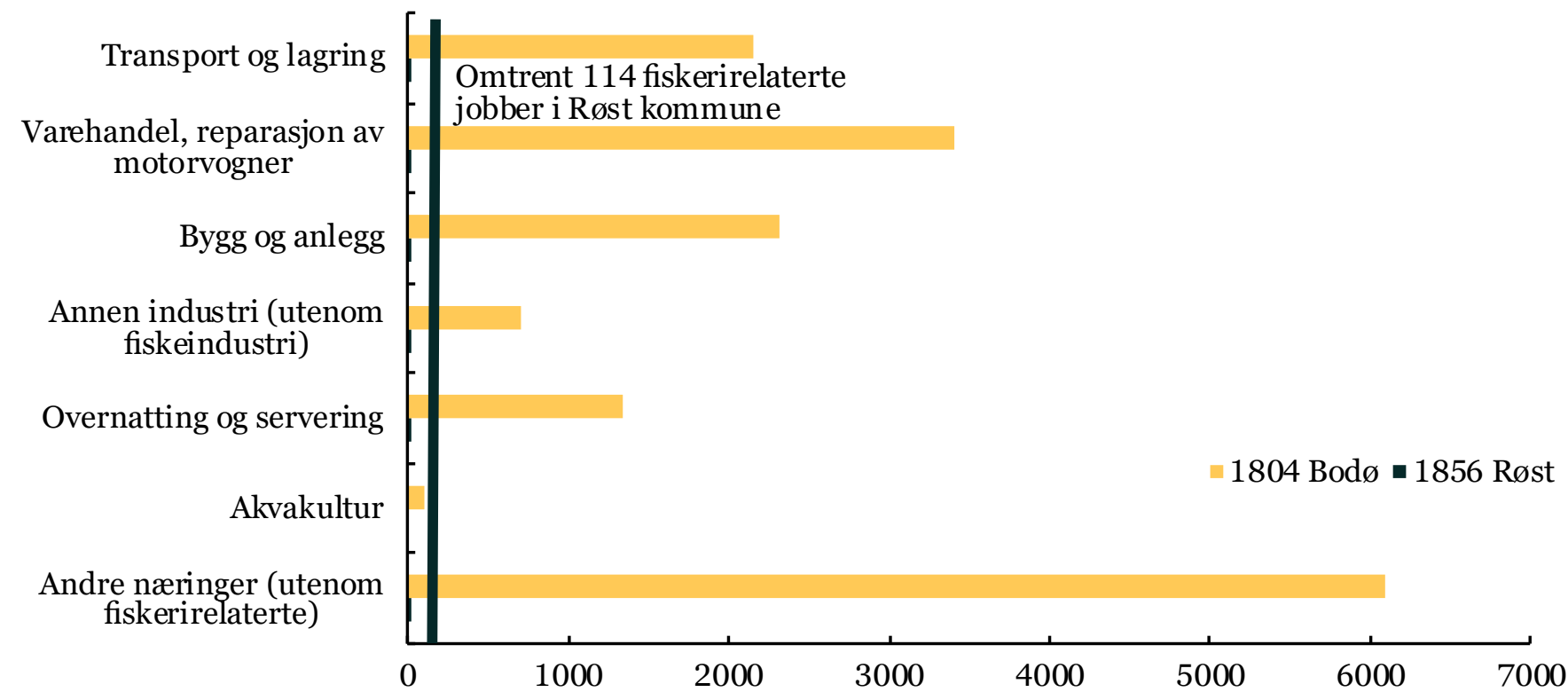
Et isolert øyarbeidsmarked uten realistiske pendlingsalternativ

- **Pendlerstatistikk fra SSB brukes vanligvis til å avgrense det tilgrensende arbeidsmarkedet.** For Røst gir denne tilnærmingen et tydelig, men annerledes bilde enn for kystkommunene på fastlandet og ellers i Lofoten. Kommunen har i praksis ikke noe nabokommunalt arbeidsmarked innenfor pendlevei.
- **Av 262 sysselsatte bosatt i Røst jobber 84 prosent i egen kommune.** Røst ligger ytterst i Lofoten uten veiforbindelse til fastlandet, og forbindelsen utad går med fly og ferje. Det gjør daglig pendling til andre kommuner praktisk umulig.
- **Den nest største arbeidsstedskommunen er Bodø, med om lag 26 personer, knapt 10 prosent av de sysselsatte.** Dette er sannsynligvis ikke pendling i vanlig forstand, men gjenspeiler trolig rotasjonsarbeid, pendlerordninger og arbeid som utføres med opphold borte fra hjemkommunen. De øvrige utpendlerne er enkeltpersoner spredt over hele landet. I motsetning til kystkommunene på fastlandet finnes det dermed ingen nabokommune som realistisk kan inngå i et felles bo- og arbeidsmarked med Røst.
- **Røsts eget arbeidsmarked er sterkt konsentrert om sjømat.** Fiskeri og fiskeindustri sysselsetter om lag 114 personer, 44 prosent av sysselsettingen i kommunen, mens offentlig administrasjon, helse og undervisning står for om lag 69. Få andre private næringer er av betydelig størrelse. Røst er dermed en av de mest fiskeriavhengige kommunene i fylket, og samtidig en av de mest isolerte.
- **Fordi det ikke finnes noe tilgrensende arbeidsmarked, skiller Røst seg fra de fleste andre kommuner, der et regionsenter kan avlaste deler av et lokalt bortfall.** For Røst må omstilling i hovedsak skje innenfor kommunen selv eller ved arbeidsrotasjon.

Pendlingsstrømmer ut av Røst. Sysselsatte (15–74 år) bosatt i Røst etter arbeidsstedskommune, 2025. Kilde: SSB tabell 03321

Antall sysselsatte etter næring og arbeidsstedskommune for Røst og Bodø, 2025. Kilde: SSB tabell 13470

Arbeidsmarkedets omstillingsevne ved bortfall i fiskeri og fiskeindustri i Røst

- **Et bortfall i fiskeri og fiskeindustri vil være krevende å absorbere, fordi kommunen verken har et bredt lokalt næringsliv eller et tilgrensende arbeidsmarked å støtte seg på.** Sjømatnæringen står for over fire av ti arbeidsplasser i kommunen, en av de høyeste andelene i fylket. Et videre fall i kvoter og landinger kan innebære behov for å erstatte en stor del av den samlede sysselsettingen. De øvrige private næringene er for små til å ta opp et bortfall av denne størrelsen. Bortfall av fiskerirelaterte arbeidsplasser sammenfaller ofte med tilsvarende bortfall i regionen for øvrig, ettersom brede trender som kvotefall og endringer i landingsmønster virker på regionalt nivå.
- **I motsetning til flere av kystkommunene på fastlandet har Røst ikke et enkelt pendlingsalternativ.** Av de sysselsatte jobber 84 prosent i egen kommune, og den eneste arbeidsstedskommunen av betydning utover Røst er Bodø, som nås med fly eller ferje og sannsynligvis ikke gjennom daglig pendling. Et bortfall av arbeidsplasser kan derfor ikke avlastes ved pendling til en nabokommune, slik det delvis er mulig for kommuner med veiforbindelse til et regionsenter. Valget står i praksis mellom omstilling innenfor kommunen og fraflytting.
- **Kompetanseprofilen i arbeidsstyrken samsvarer ikke nødvendigvis med behovene i alternative næringer.** Næringslivet er preget av manuelle yrker innenfor fiske og foredling. De få landbaserte alternativene lokalt, særlig innen offentlig tjenesteyting, krever ofte annen og formell kompetanse.
- **Fiskeindustrien er mer sårbar enn selve fiskeriet, og den er samtidig det største segmentet i Røst.** Industrien sysselsetter om lag 70 personer mot rundt 44 i fiskeriet. Fiskerne er delvis skjermet mot et fall i kvoter og landinger fordi lavere volum normalt motvirkes av høyere priser. Industrien har ikke samme buffer, ettersom lønnsomheten i foredlingen avhenger av volumet som går gjennom anleggene. Et fall i landingene slår derfor mer direkte inn i industrien, som her utgjør den største delen av sjømatssysselsettingen.
- **Samlet vurderer vi Røst som en kommune der omstilling vil være krevende.** Kombinasjonen av høy fiskeriavhengighet, geografisk isolasjon uten pendlingsalternativ, et smalt næringsgrunnlag og en industritung sjømatssysselsetting gjør at selv et moderat bortfall raskt kan få store konsekvenser for sysselsetting og bosetting. Omstilling vil i praksis måtte skje innenfor kommunen, noe som stiller særlige krav til lokale tiltak.

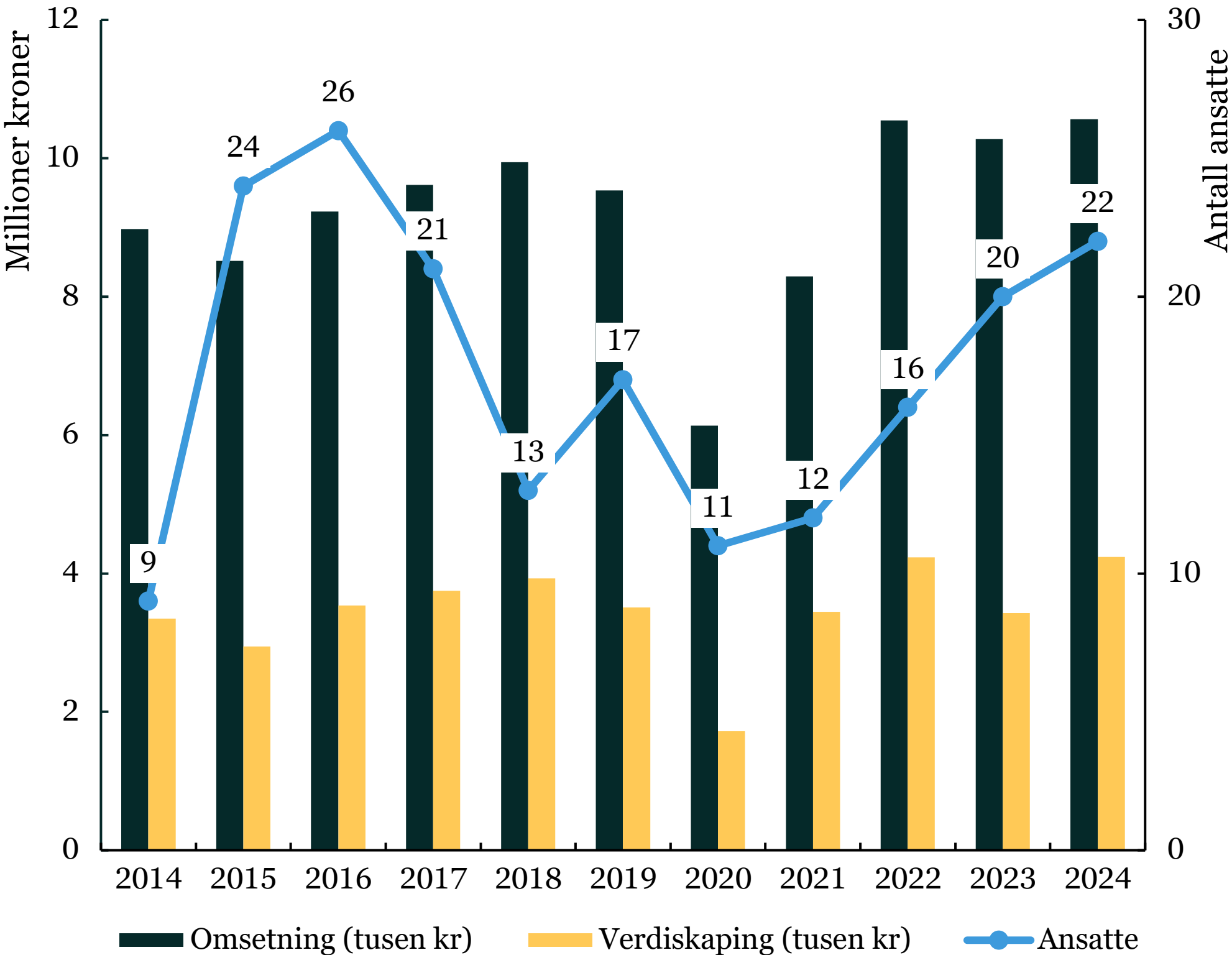
Utvikling i reiselivsnæringen de siste 10 årene

- **I første del viste vi at reiselivsnæringen står for omtrent 10 prosent av sysselsettingen i det private næringslivet i Røst kommune.** Her ser vi nærmere på utviklingen de siste 10 årene.
- **Utviklingen i reiselivsnæringen i Røst kommune har vært omtrent flat det siste tiåret.** Omsetningen ligger rundt 10 millioner over hele perioden, antall ansatte mellom 9 og 26, og verdiskapingen mellom 2 og 4 millioner kroner mellom 2014 og 2024.
- **Koronapandemien ga næringen et tilbakeslag, men de siste årene har veksten tatt næringen tilbake på samme nivå som tidligere.** Omsetning og verdiskaping er nå tilbake på nivå med de høyeste nivåene i perioden.

Verdiskaping er den merverdien en bedrift skaper. Det måles som driftsresultat før avskrivninger og nedskrivninger (EBITDA) pluss lønnskostnader. Verdiskaping er en viktig størrelse i samfunnsøkonomien fordi den gjennom konsum og skatt legger grunnlag for velferd. Netto verdiskaping er dermed verdiskaping ekskl. avskrivninger. I forbindelse med bedriftens egen aktivitet er det denne størrelsen som benyttes.

Sysselsetting refererer til antall personer i arbeid, uavhengig av stillingsprosent. Dette er et mål på antall jobber.

Utvikling i reiselivsnæringen i Røst kommune. Kilde: Menons regnskapsdatabase

Statistikk om fiskeriet i kommunen

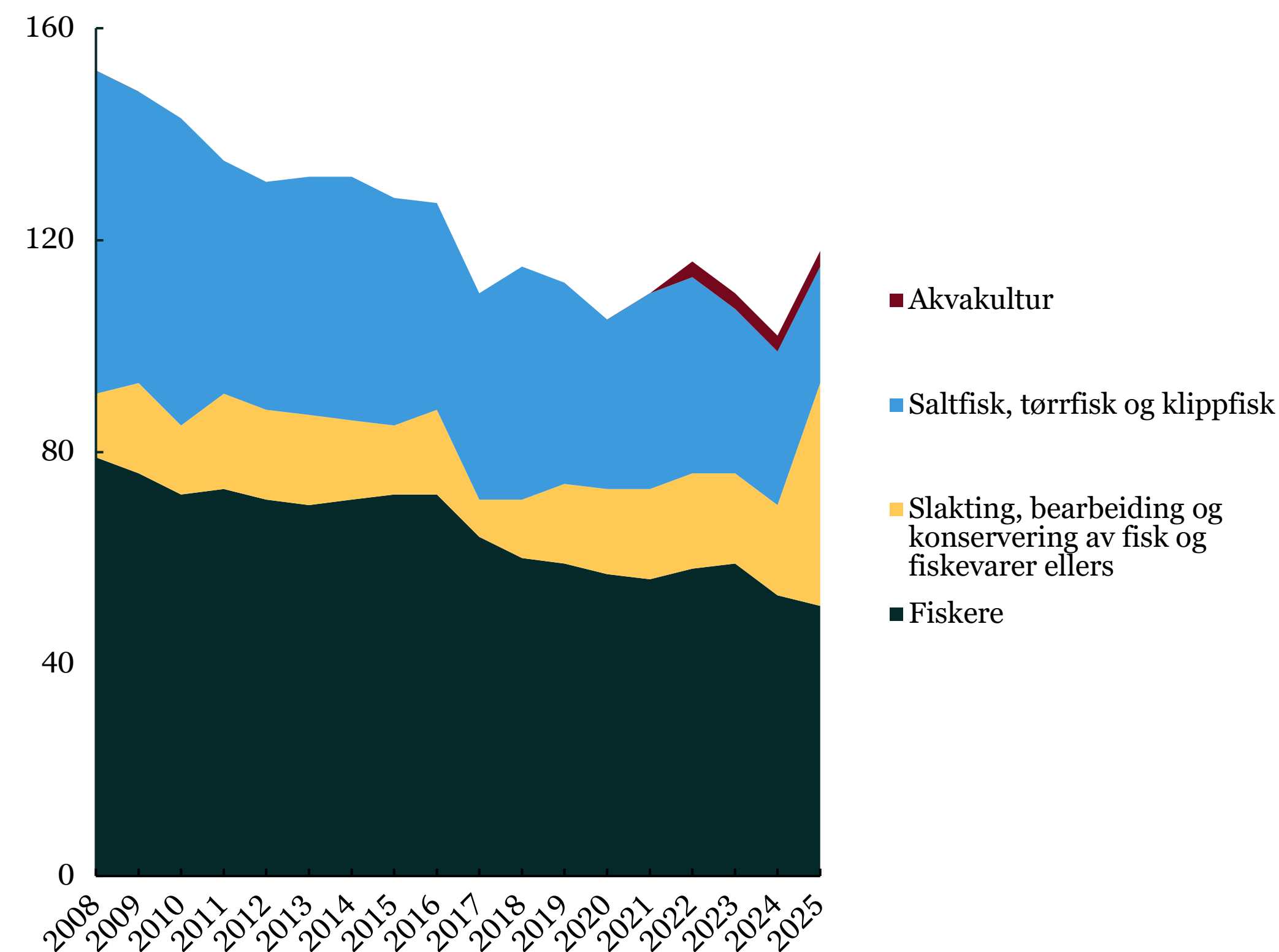

Foto: iStock – Golden Sikorka

Sjømat utgjør en betydelig andel av kommunens sysselsetting og næringsliv

- Her ser vi nærmere på hvordan fiskeindustrien er bygd opp, målt i antall ansatte per undernærings.
- Fiskeriet alene sysselsetter om lag én av fem lønnsmottakere i Røst kommune. 51 personer bosatt i kommunen er registrert i Fiskerregisteret. Siden 2008 har antallet fiskere blitt redusert for hvert år, mens antall ansatte i fiskeindustrien har falt noe mindre.
- Den største delen av fiskeindustrien er innen saltfisk, tørrfisk og klippfisk, men kommunen har også noe aktivitet innen slakting, bearbeiding og konservering.
- Røst kommune har noe bredde i kompetansen langs verdikjeden i sjømatnæringen, og de ansatte innen sjømat er i tillegg til fiskere også ansatte i foredlingsindustrien. Totalt utgjør sjømatnæringen om lag en tredel av arbeidsplassene i kommunen.

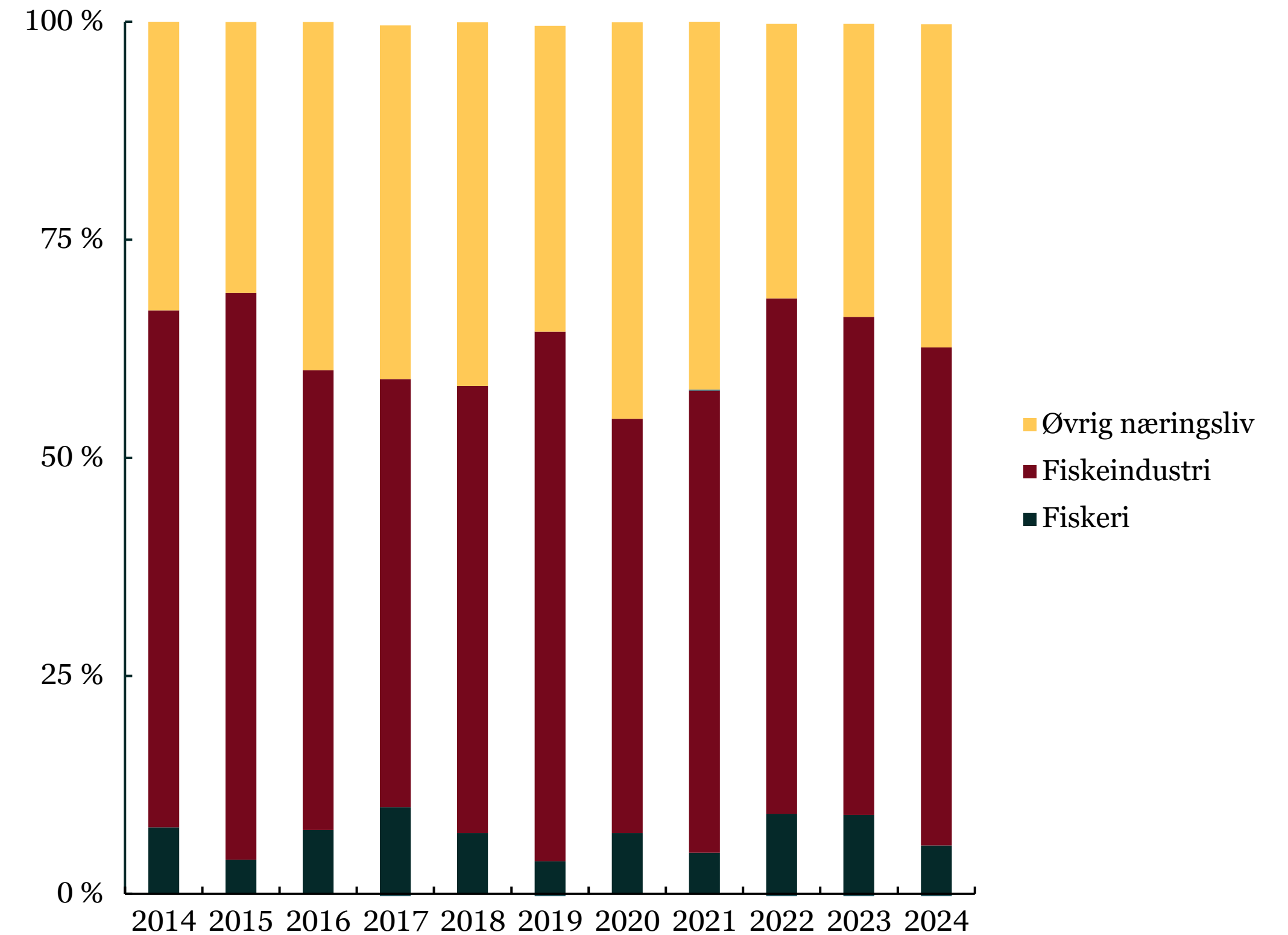
Antall sysselsatte for utvalgte næringer i Røst kommune 2008-2025. Kilde SSB: Tabell 13470

Fiskeriet er en veldig stor del av kommunens sysselsetting og næringsliv

- **Fiskeindustri har de siste ti årene utgjort om lag halvparten av verdiskapingen i Røst kommune.** Det vil si halvparten av overskudd og lønn som produseres i kommunen kommer gjennom disse næringene. Andelen varierer noe mellom år, men har holdt seg stabil rundt dette nivået.
- **Fiskeri utgjør en mindre del av verdiskapingen i kommunen.** Det øvrige næringslivet har hatt en jevn andel målt i verdiskaping gradvis fra 2014 til 2024.
- **Om vi benytter landingsstatistikk fra sluttseddelregisteret og antar at verdiskapingen til fartøyene i kommunen er proporsjonal med sammenlignbare fartøy, anslår vi verdiskapingen fra fiskeriet om lag 30 millioner kroner i 2024.** Dette utgjør nær tre ganger så mye som verdiskapingen fra regnskapspliktige enheter, og er en indikasjon på at verdiskapingen fra mindre fartøy er betydelig større enn regnskapsinformasjon alene tilsier.

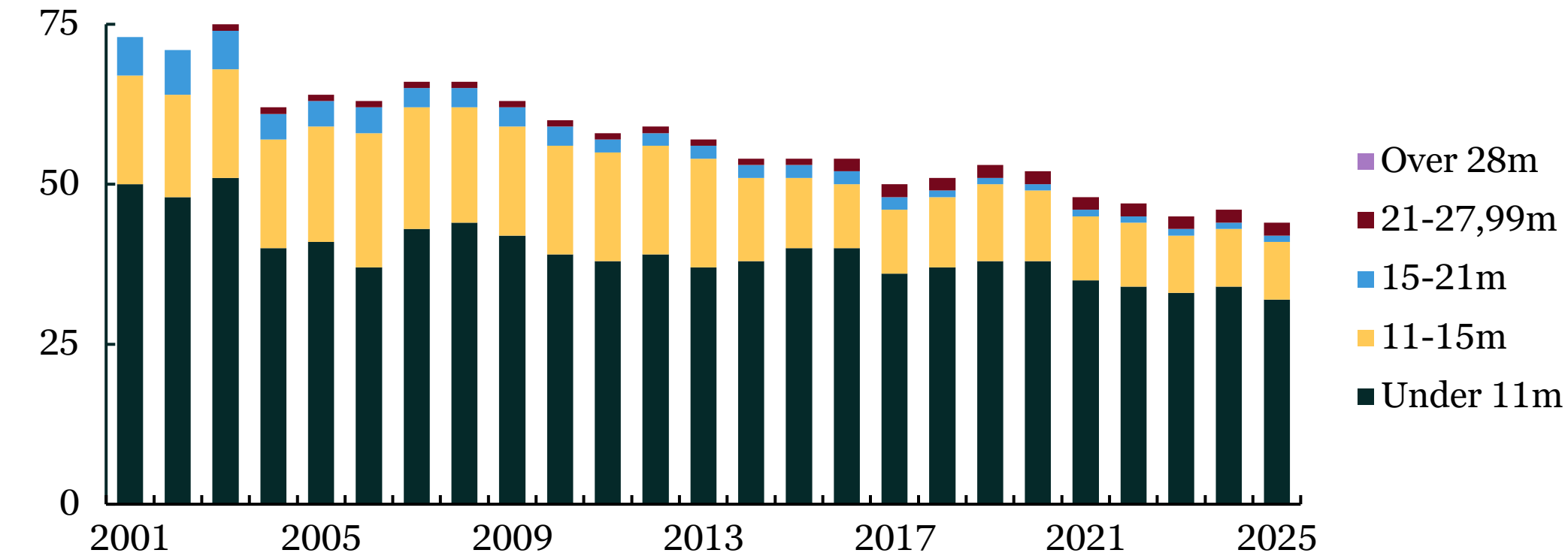
Verdiskaping for fiskeri og havbruk i Røst kommune sammenlignet med resten av næringslivet.
Kilde: Menons regnskapsdatabase

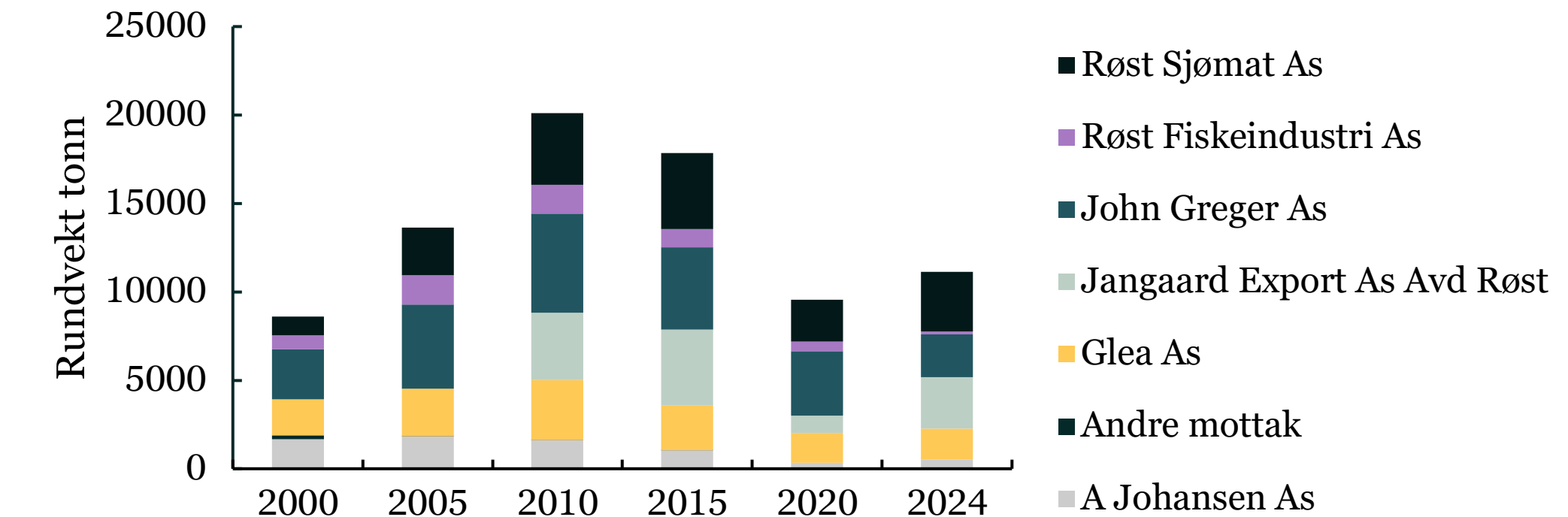
Hvordan ser fiskeriet i kommunen ut?

- Antall fartøy i Røst kommune har falt siden 2000, og i 2025 var det under 50 fartøy registrert i kommunen. Det er ingen fartøy over 28 meter registrert i kommunen. De minste fartøyene er fortsatt den største gruppen i antall.
- Røst kommune hadde 6 ulike fiskemottak med minst 20 landinger i 2024.
 - Røst sjømat AS (1 258)
 - John Greger AS (1 116 sluttsedler)
 - Glea AS (582)
 - A Johansen As (398)
 - Jangaard Export AS Avd Røst (288)
 - Røst Fiskeindustri AS (88)
- Volumet var jevnt fordelt mellom flere av de store aktørene.

Antall fartøy registrert i Røst kommune mellom 2000 og 2025. Kilde: Fartøyregisteret.

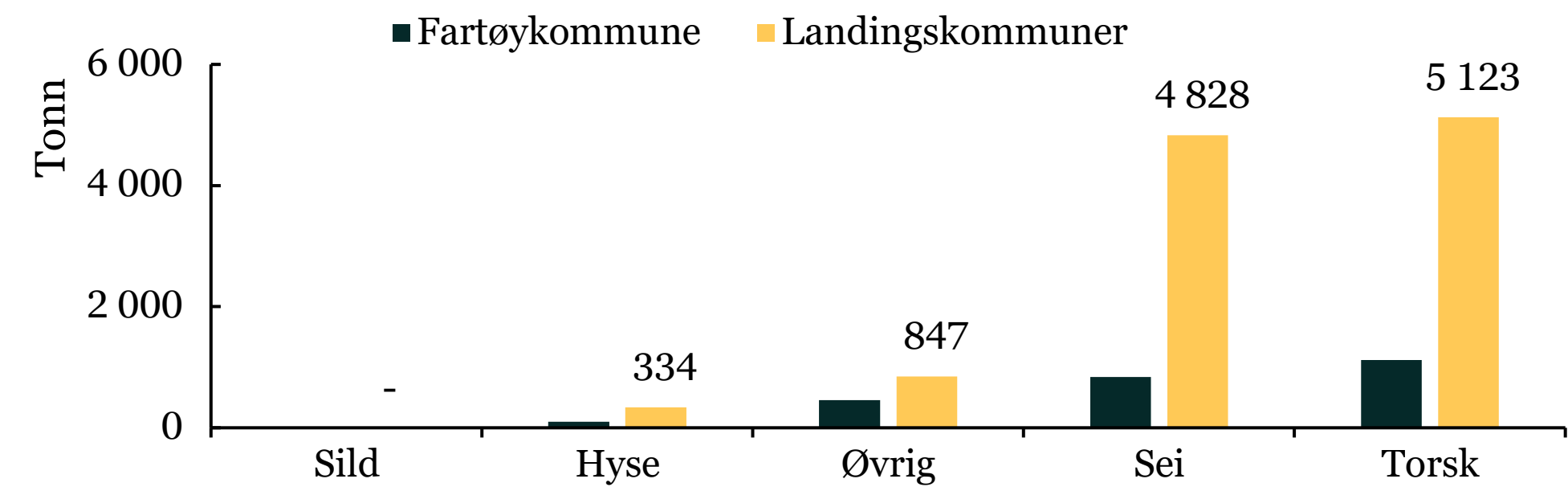
Utvikling i rundvekt per mottak. Kilde: Sluttseddelregisteret

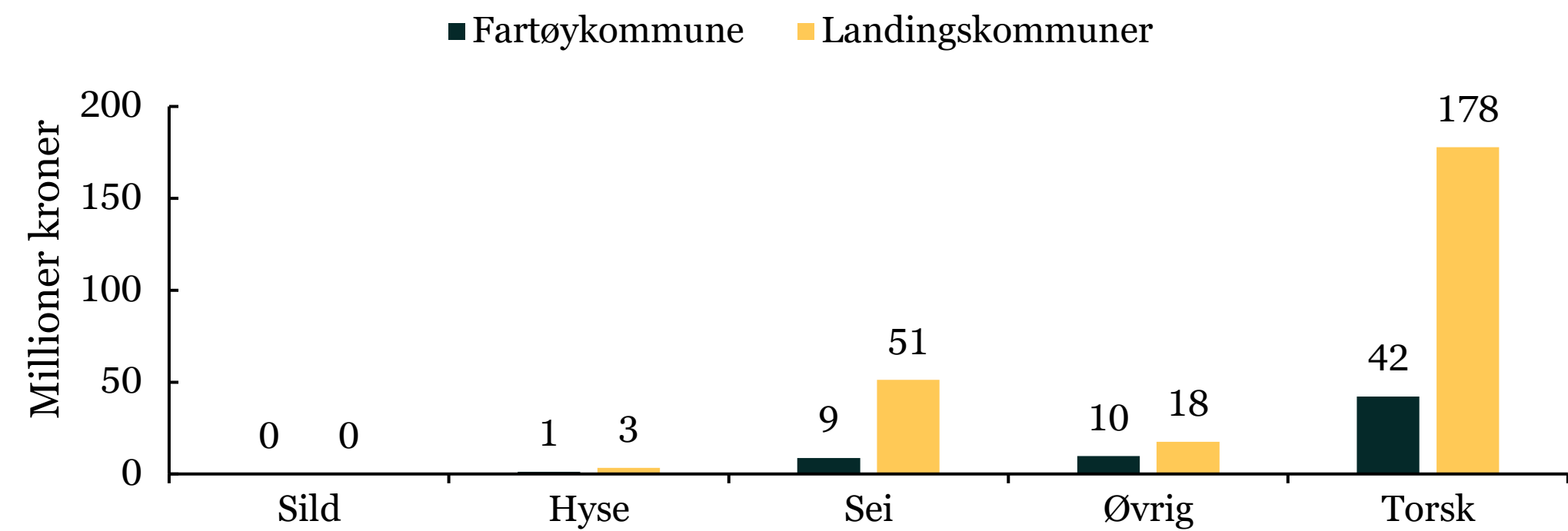
Hvordan ser fiskeriet i kommunen ut?

- Torsk er den klart dominerende arten målt i rundvekt i 2024, noe figurene illustrerer tydelig. Målt etter volum som landes på mottak i Røst kommune, er volumen over 5 000 tonn.
- For de fleste artene er det større del som er knyttet til Røst som landingskommune kontra fartøykommune. Det tilsier at fisken i større grad landes og bearbeides i Røst kommune enn den delen fartøyene fra Røst bidrar med.
- For de øvrige artene; sei, hyse, er volumene betydelig lavere enn for torsk, og bidrar til et lite diversifisert råstoffgrunnlag i Røst kommune.
- Torsk dominerer også i omsetningsverdi, med de høyeste verdiene blant alle artene, og er i større grad enn for volum avgjørende. Dette illustrerer torskens avgjørende rolle for den samlede fangstverdien i regionen.
- Forholdet mellom fartøykommune og landingskommune er skjevt, og det er langt mer som landes enn som fisker av fartøy registrert i kommunen.

Rundvekt per art i 2024. Kilde: Sluttseddelregisteret

Omsetning per art i 2024. Kilde: Sluttseddelregisteret

Fremtidsutvikling og scenarier

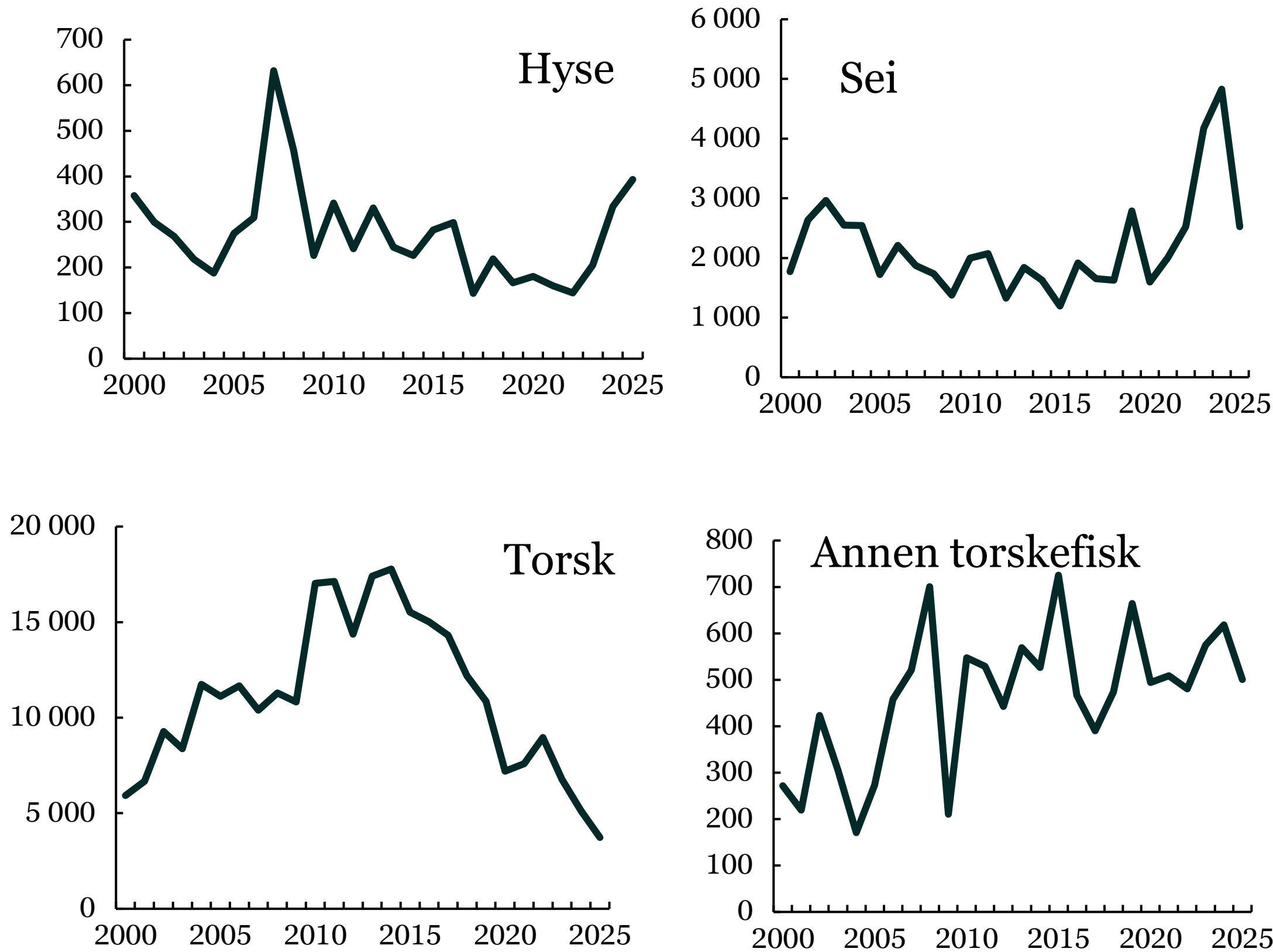
Foto: iStock – Yellow Duck

Utvikling i landinger i Røst kommune

- Samlede landinger har falt kraftig siden toppen i 2014. Totale landinger i Røst nådde sitt høyeste nivå på 20 300 tonn i 2014, etter en sterk vekst fra 8 600 tonn i 2000. Siden har volumet falt jevnt og ligger i 2025 på rundt 7 300 tonn, om lag en tredjedel av toppnivået.
- Torsk er den dominerende arten, men har hatt en dramatisk nedgang. Torskeandelen utgjorde i toppåret 2014 omtrent 85 prosent av hvitfisklandningene, med 18 000 tonn. I 2025 er dette redusert til omtrent 3700 tonn, en nedgang på over 75 prosent. Nedgangen er den enkeltfaktoren som forklarer mest av den samlede volumnedgangen i kommunen.
- Hyse og sei har holdt seg mer stabile, men lå i 2025 også en del under tidligere toppnivå. Hyse toppet seg i 2007 med 600 tonn og har siden falt til 400 tonn i 2025. Sei nådde sitt høyeste nivå så sent som i 2024 med rundt 4800 tonn, men er nede i 2500 tonn i 2025.
- Landingene av annen torskefisk har ligget jevnt gjennom hele perioden, med en svak oppadgående tendens gjennom perioden.

Verdiskapingen i fiskeindustrien i den enkelte kommune følger ikke nødvendigvis utviklingen i landinger. Flere motvirkende effekter kan bidra til å dempe eller til og med reversere sammenhengen. For det første vil reduserte kvoter, alt annet likt, presse fiskeprisen opp som følge av redusert tilbud, noe som kan løfte verdien av den fisken som faktisk landes, selv om volumet er lavere. Denne priseffekten tilfaller i utgangspunktet fiskerne, men kan også veltes over på industrien gjennom lavere råstoffkostnader relativt til salgsprisen. For det andre er det ikke nødvendigvis noen fast sammenheng mellom landingsvolum og foredlingsgrad. En høyere andel av et krympende landingsvolum kan bearbeides lokalt fremfor å eksporteres ubearbeidet, slik at verdien som skapes per kilo råstoff øker. Samlet sett betyr dette at verdiskaping i fiskeindustrien er et ufullstendig mål på aktivitetsnivå, og at tilsynelatende stabile eller voksende verdiskapingstall kan skjule en reell nedgang i volum, sysselsetting og industriell kapasitet. På samme måte viser det også at det på tross av fallende kvotenivåer ikke nødvendigvis trenger å føre til en proporsjonal nedgang i aktivitetsnivået i fiskeindustrien.

Figur over utvikling i landet rundvekt relevant for kommunen. Kilde: Fiskeridirektoratet

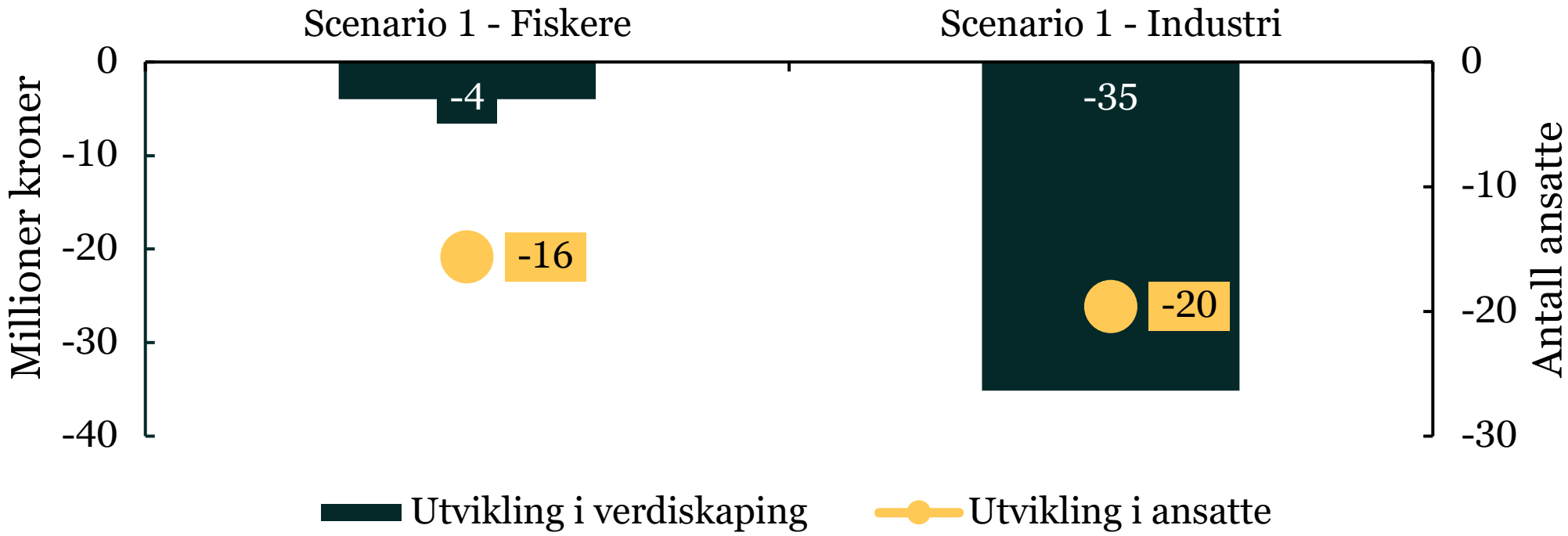

Endring i næringsliv, sysselsetting og befolkning i ulike scenarier

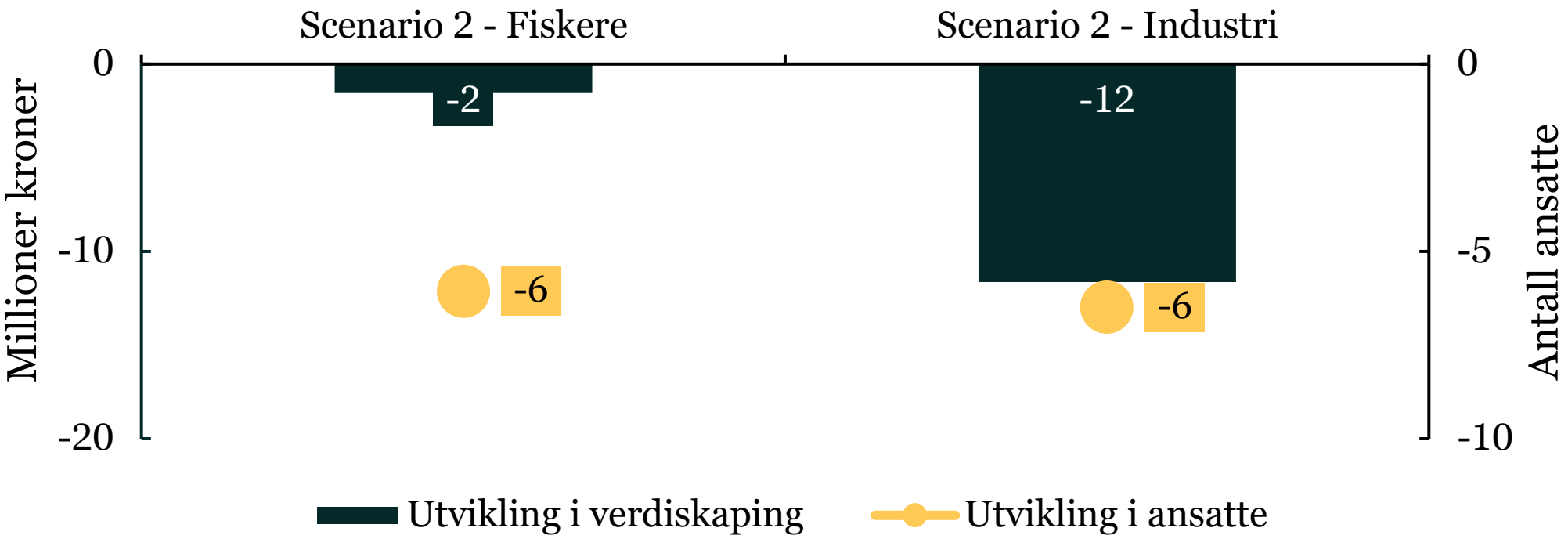
- For å belyse fiskeravhengigheten har vi laget to scenarioer for utviklingen i landinger fram til 2035. Dette er ment som et illustrativt eksempel og ingen prediksjon. Hensikten er først og fremst å illustrere den eventuelle sårbarheten til Røst kommune gitt en eventuell nedgang i kvoter og/eller landinger. Dersom utviklingen i kvoter/landinger blir positiv, vil det representere en mulighet for økt aktivitet innen fiskeri og fiskeindustri.
- Landingene følger både de nasjonale kvotene og endringer i landingsmønster, og vi har derfor knyttet scenarioene til historisk utvikling som kan knyttes mot kvotenivået over to perioder:
 - Scenario 1 viderefører utviklingen fra 2015 til i dag, en periode preget av kraftige kvotereduksjoner fra de historisk høye nivåene rundt 2013–2014. Scenarioet innebærer at landingene faller med om lag 30 prosent fram til 2035. Scenario 2 viderefører den lengre utviklingen fra 2000 til i dag, og speiler en periode der kvotene over tid lå nærmere dagens nivå. Scenario 2 innebærer at landingene faller litt mindre fram til 2035. I scenario 2 utgjør dette et litt mindre fall på rundt 10 prosent.
- I scenario 1 vil antall sysselsatte kunne falle med rundt 15 i fiskeriet og 20 i fiskeindustrien frem mot 2035, tilsvarende omtrent 10 prosent sysselsatte. For verdiskaping er mønsteret det samme, og utslaget blir størst for fiskeindustrien ettersom næringen er større. Samlet betyr dette at næringslivet i scenario 1 der landingene fortsetter å falle, må kompensere med opp mot 40 arbeidsplasser og en verdiskaping på rundt 40 millioner kroner for å holde seg på samme nivå som i dag. I scenario 2 vil antallet sysselsatte kunne falle noe mindre med rundt 10 og verdiskapingen falle rundt 10 millioner kroner.

Endringene er basert på en enkel modell. Vi legger til grunn to vekstrater basert på historisk utvikling i landinger av torsk, sei, hyse, lodde, sild og blåkveite i kommunen. I scenario 1 antar vi at utviklingen fra 2015 til 2025 fortsetter, og i scenario 2 at utviklingen fra 2000 til 2025 fortsetter. Vekstraten multipliseres med kommunens landingsmønster for disse artene. For fiskere benytter vi omsatt beløp for fartøy registrert i kommunen, og for industrien benytter vi landinger i kommunen. Det gir en sammenligning av omsatt beløp i 2035 mot 2025, og vi legger forskjellen til grunn for en proporsjonal nedgang i ansatte og verdiskaping. For enkelhets skyld antar vi samme utvikling for alle fartøygrupper. Dette er ment som et illustrativt eksempel og ingen prediksjon.

Endring i sysselsatte og verdiskaping i fiskeri og fiskeindustri for scenario 1 for landingsutvikling i Røst kommune. Kilde: Fiskeridirektoratets landingsdata, og Menon Economics' estimater

Endring i sysselsatte og verdiskaping i fiskeri og fiskeindustri for scenario 2 for landingsutvikling i Røst kommune. Kilde: Fiskeridirektoratets landingsdata, og Menon Economics' estimater

Menon
Economics